

RUTH RENDELL

KALP TAŞLARI

Türkçesi
Cem Akas

RK

Dizi
Murathan
Mungan

SUÇ
ve
GERİLİM

2

Dizi no: 25

Kalp Taşları
Özgün adı: Heartstones, 1987

©1987 Kingsmarkham Enterprises
©Remzi Kitabevi, 1991

Kitabın ilk yayıncısı: Hutchinson Ltd. (İngiltere), 1987

Her hakkı saklıdır.

İngilizce aslından çeviren: Cem Akas

Dizi redaksiyon sorumlusu: Zeynep Süreyya
Dizi kapak tasarımı ve sayfa düzeni: Sinan Saraçoğlu
Dizi amblemi: Ömer Erduran

Kapak düzeni: Mete Özgencil

Birinci Basım: Mart 1991
Baskı adedi: 3000

ISBN 975-14-0253-0
KTB 91.34.Y.0030.0313

Remzi Kitabevi A.Ş.
Selvili Mescit S. 3, 34440 Cağaloğlu-İstanbul
Tlf: 522 7248 - 522 0583, Fax: 522 9055

Evrin Matbaacılık Ltd. Şti.
Selvili Mescit S. 3, 34440 Cağaloğlu-İstanbul, 1991

KALP TAŞLARI

O günlerde zehirlenme konusu üzerinde hiç düşünmemiştim. Annemizin ölümüyle de hiçbir ilgim yoktu, bundan eminim. Ağlayıp hıçkıran Spinny kadar değilse bile, ben de altüst olmuştum. Bize onun öldüğünü söyleyen, büyükannemizdi. Bir hikâye anlatan Viktoryen resimlerden birine benziyor olmalıydık, "Uzun Savaş" veya "Vicdanın uyanışı" gibi, yalnız bizimkinin adı "Zavallı Annesiz Çocuklar" olurdu; Büyükanne, Spinny'yi kucağına almış, kolunu bana dolamış, başımı omuzuna çekerek fısıltıyla bize neler olduğunu anlatıyor.

Bu işle hiçbir ilgim yoktu ama, şaşırdığımı da söyleyemem. Annem ameliyat olmayacağını, sakat kalmaktansa ölmeyi yeğlediğini söylüyordu Luke'a; bunu duyduğum anda, öleceğini anladım. Ameliyat olmak yerine, ona yalnızca çiğ sebzeler yediren bir naturopath'a yani doğal beslenme uzmanına gitti. Luke, 'naturopath' sözcüğünün tek başına ona yettiğini söylemişti, Latince ve Yunanca'nın piç melezi. Kanserin çiğ sebzelere bana mısın demeyeceğini biliyordum, hatta küçümseyeceğini, hiç de çekici olmayan bir yemle kurulan tuzağı "aşağılayan bir hayvan gibi tıpkı.

Spinny oldukça hazırlıksız yakalanmıştı. Annemizin iyileşip eve döneceğini sanıyordu, o yüzden üzüntüden olduğu kadar şaşkınlıktan da ağladı. Ben başımı büyükannemin omuzuna dayadım, hırkasına sinmiş Yardley Freesia Kokusunu duyuyor, Luke gelip bize annemizin öldüğünü neden kendisi söylemedi, diye düşünüyordum. Luke, hâlâ hastanedeydi; annesine telefon etmişti, ama ben beklemeyi yeğledim. İsterdim ki bize kendisi söylesin. Telefon yeniden çalınca Büyükanne bizi bir-iki dakikalığına yalnız bıraktı.

"Luke'u görmek" istiyorum," dedim Spinny'ye. "Bunu nasıl karşıladığını görmek istiyorum". Ağlamayı sürdüren Spinny "Kalbi kırılmıştır," dedi.

Böyle sözleri, evi temizlemeye ve bize yemek pişirmeye gelen kadınlardan kapıyor.

"Kırılmamıştır," dedim, "ben varım," Ama annesini yitirdiği için Spinny'ye bir yakınlık duyuyordum, o yüzden sözlerimi düzelttim: "Biz varız."

"Bir eş gibi olamaz, diyor Rosemary."

Rosemary o kadınlardan biri, dedikoducu, boş konuşmaya bayılır, klişe madeni, der Luke; gözümün önüne derin bir mağara geliyor, adamlar dizlerinin üstünde, kazma küreklerle katmanların arasından klişe çıkartıyorlar: İşte bir tanesi, "Kalbi kırıldı," ve bir tanesi daha, "Öldü de kurtuldu!"

"Bir eşin olabileceğinden de iyi, Spinny," dedim. "Biz yarı yarıya ondan yapılmayız."

Adı Despina aslında ama herkes ona Spinny der. Benimki Elvira ve kimse şimdiye kadar Elly diye çağırmadı beni. Annemiz Mozart'ın operalarına hayrandı; Luke, onun bir oğlu olsaydı adını Figaro koymak isteyeceğini söylerdi. Hepimizin alışılmadık adları var, annemin dışında, onun adı Anne'di. Belki de o yüzden sevmездik adını ve onu hep- "anne" diye çağırırdık, ama babamıza Luke'tan başka bir adla seslenmek hiç aklımıza gelmemişti sanki -daha doğrusu benim aklıma, çünkü Spinny tabii ki beni örnek alıyor-.

"Luke yarım saat içinde burada olacak," dedi Büyükanne.

Onun evindeydik. İki gündür orada kalıyorduk. Kendi evimizi özlemiştim. Salonumuzun penceresinde, Luke'un gelmesini bekleyebilseydik nasıl olurdu diye düşündüm, kapıyı ciddi bir vakarla açsaydık, onu çalışma odasına götürüp sessizce yanında otursaydık. Ama büyükanneme göre ben hâlâ bir çocuktum; oysa ben hiç çocuk olmadım, büyük doğdum, Luke da biliyor bunu. Gizlice biliyor, bu bizim sırlarımızdan biri. Yunan mitolojisinden hikâyeler anlatmaya ilk başladığında ben de Athene gibi olduğumu ve babamın kafasından, silahlarımı kuşanmış olarak fırladığımı düşünmüştüm. Bunun yerine annemin rahminden geldiğimi öğrendiğimde yaşadığım şoku hâlâ anımsarım: Nemli, karanlık bir yer, yosun, deniz kabuklusu ve

deniz laleleriyle kaplı sıcak bir kuyu olarak görürdüm orayı; oysa benim gelmeyi seçeceğim rahim, tapınağa benzeyen yaldızlı bir kubbeydi, içinde Luke'un beyninin barındığı kafaydı.

Büyükanne'de çay saatinde bir şeyler yemeyi reddettim. İnsanların en az iki saatte bir, bir şeyler yemediklerinde düşüp ölmelerini beklerdi genellikle ama bu sefer anlıyordu, ya da anladığını sanıyordu. Masa örtüsünün altından elimi tutup sıktı. Tatlı bir kadındır büyükannem, Luke'un onun oğlu olduğunu da hemen anlarsınız, çünkü o da uzun, sarışın, simetrik ve mermerden oyulmuş gibidir. Luke da, o da, ben de öyleyiz, ama Spinny annesinin kızı; toplu, esmer, öküz gözlü...

Spinny hiç durmadan yedi. üzüntüsünü hafifletmek için, dedi Büyükanne, Viyana kurabiyelerini ardı ardına Spinny'nin önüne sürerken. Yemek benim için çok az şey ifade eder; anımsatacak birileri olmasaydı yemeyi unutturdum. Ruhla karşılaştırıldığında bedeni sıkıcı buluyorum; ruh, bu dünyadaki en ilginç şeydir. Sonuçta yemedim, Luke'un bizi eve götürüp götürmeyeceğini merak ederek oturdum, yalvarmak benim yapacağım bir şey olmasa da, bunu ondan istemeyi düşündüm. Oval, maun masada oturup Luke'u bekledim, masanın üstünde ince keten bezinden yapılmış saçaklı bir örtü vardı; yüzümün gümüş çaydanlıktaki yansımaları, Büyükanne'nin Flora Danica porselenleriyle meşgul olan ellerini, bir zamanlar güzel olan, şimdiyse arterit yüzünden biçimsizleşmiş ellerini -ah, beden, şu lanet olası beden!- Spinny'nin küçük, yuvarlak yüzünü, kuruyan bir gözyaşının taçyaprağına benzer bir tuz izi bıraktığı yüzünü seyrediyordum.

Luke'un anahtarı vardı, sessizce içeri girdi. O, ben ve Büyükanne, beceriyle ve kayarcasına hareket ederiz. Konuşmadım. Klişeci kadınların sözünü ettiği işaretleri -çökmüş bir yüz, boş gözler, titreyen dudaklar- görebilmek için dikkatle ona baktım. Hiçbir şey yoktu. Harika görünümü hiç bozulmamıştı, hafif yanık teni, bulutsuz mavi gözleri, aynı anda hem ateşli, hem istekli, hem de tinsel olan ve yalnızca normal-üstü zekâlarda görülen o yüz ifadesi. O anda tamamen ateş ye hava haline geldim, etim yoktu, onu görmek, onunla aynı odada olmak, ruhlarımızı birleştirmek dışında hiçbir şey istemiyordum ondan.

Luke annesini öptü, ellerini küçük Spinny'nin omuzlarına koydu ve onu da alnından öptü. Ama yeniden ağlamaya başlayan Spinny'yi yatıştırmayı beceremeyince onu Büyükanne'ye bırakıp gözlerini bana çevirdi. Dokunmadı, neredeyse hiç dokunmazdık birbirimize, ama aramızda, sessizce gerçekleşen, tam iletişim vardı.

"Eve gidelim mi artık, Elvira?" dedi.

Oturduğumuz ev şehrin merkezinde -katedral avlusunun içinde olmasa da, hemen yakınında. Luke, öncelikle üniversitede hoca, ama aynı zamanda bir din görevlisi, babası da burada Başrahip'ti. Evimiz çok eski, kısmen on beşinci yüzyılda yapılmış, ayrıca çok zarif; Luke, kirişlerin ve o büyük başlı çivilerin gözükmesini çok kaba bulurdu, bunlardan hiçbirini yok. Çeşitli hayaletler var, görülmekten çok duyulan: Geçitlerde yürüyen ve yerlerin halı kaplı olmasına rağmen topuklarıyla takırtılar çıkartan bir kadın, insanın adını fısıldayan bir ses, bir de gerçekten görünen bir kedi. Ben bunları ne gördüm, ne duydum; Luke da öyle. Annem kediyi gördüğünü iddia etmişti bir defasında ama bunu neden bir hayalet sanmış olsun, bilmiyorum. Bir kedinin gerçek bir kedi olması çok daha olası, değil mi? Yerel dergilerden birine bir şeyler yazardı annem, bizim hayaletler hakkında da bir yazı yazmak istemişti ama Luke şu pasajı okumuştı ona Fielding'den:

"Biz modernlerin kullanmasına izin verilen tek doğaüstü varlık hayalettir ama bir yazarın bunlara çok nadir olarak başvurmasını öğütlerim. Bunlar hekimlikteki arsenik ve diğer tehlikeli ilaçlar gibidir, çok dikkatli kullanılmaları gerekir. Bunun yanı sıra, okuyucunun kaba bir kahkahasının büyük bir önyargı ya da aşağılama olacağı eseflerde veya bunu böyle algılayacak yazarlar tarafından kullanılmalarını kesinlikle önermem."

Her zaman yerine uygun sözü, mot juste'ü bilir Luke.

Spinny, annemin ölümünden sonra hayaletleri duyup görmeye başladı. Büyük olasılıkla ilgi toplamak için yapıyordu bunu. Sanırım Luke ve benim, birbirimiz için her şey haline geldiğimizi ve kendinin de bir parça dışlandığını, dışarıda, açıkta bırakıldığını hissediyordu. Başsağlığı dileyen yığınla mektubun yanıtlanmasında bana yardım etmesini istedim. İnsanların, onun yuvarlak, çocuksu el yazısını, içten gelen, masumiyetini yitirmemiş üzüntüsünü dokunaklı bulacaklarını düşünmüştüm.

"Dün akşam kediyi gördüm, Elvira," dedi bana, Başrahip'in karısı Bayan Fitzboyne'a yollanacak zarfı kapatırken. Salondaki masada çalışıyorduk; uzun, tirizli pencere, dökülen ıhlamur çiçekleriyle kaplı Lady Sokağı'na bakıyordu. "Kedinin odama girdiğini gördüm. Pencereden girdi ve .kitaplığımın üstüne oturdu."

"Bundan sonra pencereni kapalı tutsan iyi edersin," dedim gülümseyerek.

"Pencereyi kapattığımda kapıdan geçerek giriyor."

Bunun üzerine, onun hakkında Luke'la konuştum. Bazen vaaz verme görevi ona düşer, o sırada da çalışma odasında, yapacağı konuşmayı hazırlıyordu. Konusu, yüksek makamlardaki tinsel kötücüllüktü sanırım. Çalışma odasını çok severim. Bütün evde en sevdiğim köşedir, çünkü Luke'la doludur, kitaplarıyla, yazılarıyla, koca ciltlerle, ansiklopedilerle ve teolojik çalışmalarla, ama her şey son derece düzenlidir. Bazılarının yaptığı gibi çalışma odasına temizliğin girmesini yasaklamak Luke'un aklına bile gelmez. Her kitabın cam ardında durduğu, her kâğıdın özenle üst üste konduğu, her notun en üstteki kâğıda yazıldığı, kalemin de tam dik açıyla bunun üstüne yerleştirildiği bir yerde Rosemary ya da Sheila ne zarar verebilirdi ki? Pencerenin

kenarında, bakır bir kapta nergisler vardı, kar beyazı olanlarından tabii; o sabah okula gitmeden önce ben yerleştirmiştim oraya, ama Luke bir tanesini alıp masanın cilalı meşe yüzeyine koymuştu, sol elinin hemen yanına, yazarken arada sırada soğuk, beyaz derisine dokunabilmek için.

"Hep uykuya dalmasından önce oluyor," dedim. "Bir tür yan uyanık düş sanırım."

"Ne yapmalıyız Elvira?" diye sordu bana.

"Eğer uyuyana kadar onunla oturabilseydin... Ben de yapardım bunu, ama aynı şey olmazdı. Annesini özlüyor. Onunla oturup elini tutarsan, uyuyacağından ve bir-iki haftanın sonunda bütün bu sözüm ona hayaletlerin unutulacağından eminim."

Zavallı küçük Spinny'ye bu şekilde yardım etmeyi kabul ederken bana öyle sevecenlikle, öyle derin bir anlayışla baktı ki. Ondaki istemenin bana nelere mal olduğunu, kız kardeşim için nasıl bir özveride bulunduğumu biliyor muydu? Tabii ki biliyordu. Babamın, aklımdan geçen her şeyi izlediğini söylemeyeceğim, ama izlemesini istediğim her şeyi izlerdi. Düşüncelerimin yaşadığı, yetiştiği ve çoğaldığı odanın kapısını açar açmaz, Luke onların hareketlerini kavrayabiliyordu -ama yalnızca ben o kapıyı açtığımda. Tadabileceğim en büyük mutluluğun, kimse rahatsız etmeden onunla birlikte olmak olduğunu biliyordu; onu kardeşimle paylaşmam, Luke'un sayesinde kazandığım olgunluğun bir göstergesiydi, bunu da biliyordu.

Çünkü bu, her zaman yapmak zorunda kaldığım bir şey değildi. Spinny çok daha fazlasıyla annesinin çocuğu olmuştu. O doğduğunda üç yaşındaydım; bana, birlikte oynayacağım küçük bir kardeşim olacağını söylendiğini kesin bir açıklıkla anımsıyorum. Annem bana böyle söylemiş, ben de ona inanmıştım, hangi çocuk inanmaz ki?

Gerçekten de daha büyük olan kardeşin bebeğe dokunması yasaktır, aksi halde bu büyük kardeş, ailesinin sevgisini çalan bu 'arayagirici'yle nasıl 'oynayacaktır'? Onu öldüresiye döverek, suratına basarak, güçsüzce debelenen bedeni nehre atarak ve akıntının onu uzaklara sürüklemesini izleyerek. Yeni bir erkek ya da kız kardeşle oynanacak oyunlar bunlardır; eğer fırsat verilirse.

Bana verilmemişti. Luke her zaman ilgili ve dikkatli bir baba oldu.

"Geceleyin ağladıklarında kalkacak bir adam bulamazsın," der Rosemary. "Bu kadın işidir ve istediğin kadar eşitlik olsun, bu değişmeyecek."

Ama Luke benim için kalkardı. Bana bez bağlandığını ya da bir kez olsun altımı ıslattığımı anımsamıyorum, ama öyle olduğu, Luke'un gelip giysilerimi değiştirdiği söylendi bana. Bunu annem söyledi ve -biliyor musunuz?- ondan sonra, bana, gülerek, diğer bebekler gibi olduğumu ve altımı kirlettiğimi söylemesinden sonra, annemi daha az sevmeye başladım. Luke bu konuya hiç değinmedi, yalnızca ağladığımda beni yatıştırmaya, kucağına almaya, yeniden uyutmaya genellikle kendisinin geldiğini söyledi. Daha konuşmadığım sıralarda da böyle olduğunu anımsayabiliyorum. Ve Spinny doğunca, annem yalnız onunla ilgilenmeye başlayınca hep Luke geldi ben geceleri uyandığımda, seslendiğimde. Ben onun çocuğu oldum, Spinny de annemizin. Şimdi, kalbinde Spinny için de bir yer bulması gerekene kadar bu hep böyle oldu.

Luke, rica ettiğim gibi her gece onunla oturdu, elini tuttu. Bir-iki defa usulca onlara bakmaya gittim. Koridorda ışık yanıyordu ama Luke karanlıktaydı. Dışarıdan gelen parıltı, sarı saçlarını, profilini, sırtının düz çizgisini, uzanmış kolunun yaptığı açıyı, Spinny' nin tombul elini tutan ince ve narin elini aydınlatıyordu, öyle ki bronzdan yapılmış bir heykele benziyordu; Roma'da gördüğümüz, Bernini'nin yaptığı heykelleri anımsadım. Spinny'nin gözlerinin açık olduğunu, kirpiklerinin titrediğini, başının hafifçe, annesinin komodinin üzerinde duran fotoğrafına doğru dönük olduğunu gördüm.

Parmak ucunda uzaklaştım, kısa bir süre sonra o ışıkları yakılmış koridordan evin daha karanlık olan bölümlerine geçerek, geceleri sık sık yaptığım gibi odaları dolaşarak, dinleyerek, izleyerek, pencerelerden katedralin avlusuna ya da Paskalya için ışıklandırılmış yüksek duvarlarına bakarak... Bazen fısıldayan o sese kulak kabartıyorum ama hiçbir şey duymuyorum. Evimiz hep sessizdir, çünkü hiçbirimiz müzikten fazla hoşlanmayız. Luke annemin Mozart'a olan düşkünlüğünü köstekledi ve pikap bozulunca da epey rahatladı. Rosemary ve Sheila'ya radyoyu yasakladı; eve bir yapı ustası geldiğinde de çalışanların radyo getiremeyeceği kontrata yazılır. Bu eski taş evler ses geçirmiyor, komşularımızın sesi hiç duyulmaz.

Aşağıdaki kaldırım taşlarına baktım, burada bunlara 'kalp taşları' deriz çünkü biçim ve büyüklük olarak insan kalbine benzedikleri söylenir, Newhaven sahilinden yüzyıllarca önce getirilmiş bu taşlar. Sonra, onların üzerinde yürüyen bir kedinin kendisini görmeden, gölgesini gördüm önce. 'Canon'larımızdan* birinin karısı olan Bayan Cyprian'ın mavili sarılı kedisiydi bu, renkleri birbirine iyice karışmıştı. Spinny'nin, penceresinden girdiğini gördüğü kedi bu muydu?

Pencerenin kenarında durup cennet ve cehennem hakkında düşündüğüm geceydi bu. Kimine göre cennet olan, diğerine göre cehennem olmalı. Fareler için bir cennet düşledim, çeşit çeşit ve hiç tükenmeyen tahıl yığınlarıyla dolu bir ambardı bu, bütün gün mutlak bir huzur içinde yiyebiliyorlardı, ama burası aynı zamanda kediler için bir cehennemdi, çünkü ambarın duvarlarına dayalı küçük kafeslere kapatılmışlardı, su, yiyecek ya da kaçma umudu olmaksızın, sonsuza dek fareleri seyretmeye ve onlar tarafından neşe içinde seyredilmeye

mahkûmdular. Aynı şekilde bazı insanların düşlediği, yenilip içilecek, televizyon önünde vakit öldürülecek, kırılmaz pikaplarda bitmeyen plakların çalınacağı, sevgililerin birbirini kucaklayacağı bir yer olan cennet, Luke ve benim için, sonsuza dek onları izleyip dinlemek zorunda kalacağımız bir cehennem olurdu.

* Katedral özel heyeti üyesi

Luke gelip yanıma oturdu. Bu rahatsız edici düşünceler yok oldu ve huzurla, güvenle doldum.

"Bence bir yerlere gitmeliyiz," dedi. "Tatil için."

"Ah, evet," dedim. "Gidelim."

"İkimizin de okulu başlamadan önce."

O ve ben ilk defa yalnız başımıza bir yerlere gidecektik. Floransa, diye düşündüm, oraya gitmek isterdim, ya da daha küçük, daha az uğranılan İtalyan şehirlerinden birine, Verona'ya, Urbino'ya. Luke'la Arno'nun (ya da Adige'nin) kıyısından yürür, uzaktaki kubbeler ve çan kulelerine bakar, her gün resim galerilerinin, kiliselerin kemerler altında sessiz duran merdivenlerini çıkardık. İnsanlar bizi kardeş sanırdı, genç bir kız ve ağabeyi, garip bir şekilde hoşuma gidiyordu bu düşünce.

Ama ben yaşıma göre büyüktüm, olgundum, sorumluydum, akıllıydım. Her istediğimi yalnızca istediğim için ve bir başkasının mutsuzluğu pahasına elde edebileceğimi düşünecek kadar çocuk değildim.

"Spinny'yi de götürmemiz gerekecek," dedim.

Yüzü karanlıkta gözükmüyordu. Onun omuzuna geliyordum o sıralar ve hep yukarı bakmak zorunda kalıyordum. Yine yukarı baktım, çünkü başını keskin bir hareketle bana çevirdiğini hissetmişim, belki bir ses de çıkarmıştı -üzüntü sesi mi? Sabırsızlık mı? Düşüncelerini okudum.

"Biliyorum Luke, ama gerçekten başka seçeneğimiz yok."

"Tabii götüreceğiz Spinny'yi," dedi. " 'Biz' derken sen, ben ve Spinny'yi kastetmişim."

Karanlıkta ona gülümsedim. Bedensel bir işlev olan, bedenden çıkan ses yalan söylese ne fark eder? Ruh yalan söyleyemez. Pencereden yavaşça uzaklaştım, o da beni izledi. Bir saat kadar onun çalışma odasında oturup okurduk, sonra ben yatmaya giderdim. Luke bana yatma zamanımın geldiğini söylemezdi hiçbir zaman; buna gerek duymazdı, çünkü sağduyuma kesinlikle güvenebileceğini ve şaşmaz bir şekilde dokuz buçukta yukarı çıkacağını bilirdi. Deri kanepenin bir köşesine ben oturdum, diğerine Luke. Ne okuduğumu tam anımsayamıyorum. Sheridan Le-fanu belki, ya da Keşiş ya da Horace Walpole. Luke, Newman'ın Apologia Pro Vita Sua'sını belki de yirminci kez okuyordu. Mutsuz veya huzursuz olduğunda kederini hafifletmek için okuduğu kitaptı bu, ama aynı zamanda sevdiği ve Kardinal Newman'a karşı özel bir sevecenlik ve hayranlık duyduğu için de okurdu, o gece de bu yüzden okuyor olmalıydı, çünkü mutsuz veya huzursuz olmasını gerektirecek hiçbir şey yoktu.

Yaz geçip gitti ye on altıncı yaşgünümü de birlikte götürdü. Verona'ya ve daha sonra, ağustosta, Fransa'ya gittik; geri döndüğümüzde Luke, annemin katedral avlusu içindeki mezarına granitten bir taş diktirdi, üzerinde şu yazı yazılıydı: Luke Zoffany'nin karısı, Eluira ve Despina'nın annesi Anne, altında da doğum ve ölüm tarihleriyle Apokrifa'dan uygun bir metin.

Spinny sonbahar döneminde benim okuluma başladı. Büyükanne ona okul üniforması almak için alışverişe götürdü bizi, oysa bunu tek başıma da pekâlâ yapabilirdim. Giysi almaktan özellikle hoşlandığım için değil. Giysiler canımı sıkar; her gün giyilebilecek bir şey, özel günler için bir şey ve yağmurla soğuğu tutacak çeşitli paltolar dışında başka giysiye gereksinim duyulmasını hiç anlayamamışımdır. Bedeni süslemek, insanoğlunun en acınası ve küçültücü zayıflıklarından biri olmalı.

Evimizde hiç ayna olmadığını mı söyledim? Bu tam doğru değil, çünkü banyoda küçük bir ayna, annemin tuvalet masasının üstünde de üç parçalı bir ayna bulunuyor ve sanırım Spinny'de Büyükanne'nin verdiği gümüş sırlı bir ayna var. Ama hepsi bu kadar ve bunlar dört katlı, altı yatak odalı bir ev için pek fazla sayılmaz.

Her gün yüzümün bana baktığını görmek istemiyorum, bunun güzel bir yüz olduğu bana gereğinden fazla söylendiyse de. Eğer Luke'unkinin bir kopyasıysa (ki bu da sık söylenmiştir bana) o zaman güzel olmalı. Saçımı bir aynaya bakmadan da görebiliyorum çünkü belimi geçiyor, bazen uçlarını annemin küçük dikiş makasıyla kırpam dışında şimdiye kadar hiç kesilmedi. Ama o gün, Spinny'ye etek ve blazer ceket alırken, büyük mağazalarda her köşeye yerleştirilen boy aynalarında, elimde olmadan sık sık gördüm kendimi. Biraz durup (Büyükanne ve Spinny, tezgâhtarla elbise boyları, etek uçları ve dayanıklılık hakkında tartışırken) bu aynalardan birinde yansıma iyece bir baktım, ruhumun mesken olarak seçtiği bu yapıyı değerlendirerek. Büyümüştüm. Eskiden Luke'un kalbine gelen başım, şimdi kaşlarına ulaşıyor olmalıydı. Bunu zaten biliyordum, ama aşırı incelmış olmam benim için yeniydi. Arzuladığım zayıflık derecesine neredeyse ulaşmıştım, kamışa benzer bir yaratık olmuştum, neredeyse saydamdım ve sanki et ve kandan değil, inci ve sis ve ipekten oluşan daha gizemli bir simyadan yapılmaydım. Kan -bu maddeden ve bu sözcükten nasıl da nefret ediyorum! Arzum öyle bir noktaya ulaşmak ki kendime bir şey batırdığımda hiç kan akmasın, yalnız çiye benzer berrak bir ichor* gelsin belki.

*Mitolojide, tanrıların damarlarında kan yerine dolaşan, etere benzer sıvı. (ç.n.)

"Bunu atlattığımıza göre," dedi Büyükanne, "güzel bir yere gidip çay içelim. Sen seç Spinny. Nereye gitmek istersin?"

Spinny elbette kremalı pasta ve gerçek Viyana Sachertorte'si satılan, meydandaki Carey's Cake-shop'ı seçti. Henüz on üçünde bile değildi ama benden ağırdı.

Ben biraz limonlu çay içip, ufak, sade bir bisküvi yedim.

"Muazzam bir öğle yemeği yemiştin," dedim.

Yalan söyleyen yalnızca sesimdi, bedenimdi. Spinny bana bakıyordu ama bir şey söylemedi.

"Baban da senin yaşındayken çok zayıftı," dedi Büyükanne, "Sen de ona çekmişsin. Çok iştahlıydı üstelik. Büyükbaban derdi ki o bir atı yer, sonra binicisi nerede diye bakılır."

Spinny güldü. İnsanların yamyamlık düşüncesini eğlenceli bulması beni şaşırtıyor ama genellikle eğlenceli buluyorlar. Kazanda kaynatılan zavallı misyoner teması üzerine yapılacak bir çeşitlemenin espri başarısı kesindir. Ve şimdi kendim hakkında bir şey yazacağım, kimsenin bilmediği bir şey. Menarche'a gelmedim (böyle söylemeyi yeğliyorum. Diğer terimler itici geliyor bana). Annem ölmeden önce bir-iki defa, üreme yeteneğinin bu işareti belirmişti belirmesine, onunla birlikte de bütün o ürkü, kan ve pislik ve koku ve acıyla birlikte. Ama bunun hakkında yazmayacağım. Annem ölünce denetim benim elime geçti. Bunun bir daha olmamasını sağlayabileceğimi, aklıktan kökünü kurutup akacak kan bırakmayabileceğimi fark ettim. Kim bilecekti ki? Kim soracaktı? Luke değil, Luke asla değil, o da et ve kandan sayılmaz pek; tümüyle ruhtur, havayla ateşin bileşimidir, uzun, beyaz elleri bir El Greco portresinden çıkmış gibidir, derisi parşömene benzer, dudakları, masasına yerleştirdiğim demetten çıkardığı ve günler sonra masanın üstünde ölü bir gonca olarak bulduğum beyaz gül kadar solgundur.

Luke, Spinny ve ben, Lady Sokağı'nın 'kalp'leri üzerindeki evimizde,yalıtılmış bir biçimde yaşıyorduk izlenimini mi verdim? üçümüz hep yalnızmışız, yalnız büyükanneyle görüşüyormuşuz ve iki hizmetçimiz bize bakıyormuş gibi mi oldu? Tabii ki böyle değildi. Arkadaşlarımız vardı. Luke'un üniversitede ve kilisede arkadaşları vardı. Annemin zamanında yemek davetleri verir, insanları içki içmeye çağırır, partilere, Londra ve Chichester'daki tiyatrolara gider, sosyal denilen türden bir yaşam sürerlerdi. Annemin ölümüyle bu bir süre için sona erdi. İtiraf etmeliyim ki sessizliğimiz, görece yalnızlığımız bana daha çok uyuyordu: Luke'la yan yana olmak, onunla Yunanca okumak, Spinny' nin Latince dersleri sırasında onlarla oturmak -Luke' un gözünde, ikimize de, okulda edinmeyi asla umamayacağımız klasik temelini vermek çok önemliydi - bir teoloji veya felsefe konusunu onunla tartışmak ve düzeltmelerini ve hatta azarlamalarını uslu uslu dinlemek, bir öğretmeninkinden çok daha duyarlı ve değerlendirci olan keskin gözleriyle okuması için İngilizce veya tarih ödevimi vermek; bütün bunlar benim için, dünyaya açılmaktan ya da kendi çatımız altında toplanan konuklardan çok daha anlamlıydı. Ama Spinny farklıydı. Spinny arkadaşlarını getirirdi eve, Rosemary onlara çay hazırlamaya bayılırdı, peynirli tostlar, ançuezli sandviçler ve Madeira pastası yapardı. Onun gözünde bu, evimizi daha normal bir yer haline getiriyordu.

"Zavallı kuzum," derdi, inek gözlerini yukarı dikip, ağzını büzerek. "Zavallı kuzum, bütün gün okulda ders gördükten sonra akşamları da babasıyla Latince çalışmak zorunda. Şanssızlık diye ben buna derim."

"Ne kadar ilginç," dedim, "ben buna ayrıcalık diyorum çünkü."

"Alay, en düşük zekâ biçimidir," diye söylendi.

Ben de elbette en yüksek biçiminin hangisi olduğunu düşündüğünü sordum, ama bunun yanıtı onu aşırıyordu.

Luke oldum olası zamanının epeyce bir kısmını evden uzakta geçirirdi tabii ki, özellikle üniversitede, geç saatlere dek orada kalırdı veya gece oraya geri dönerdi. Annem ölünce bu oldukça azaldı; ama bir yıl kadar sonra yeniden başladı. Bunu kolay olmasa da, sorgusuz kabullendim. Birlikte Antigone okumaya başlamıştık, ama Çalışma odasında tek başıma oturup Sofokles okumaktansa, Spinny'ye Latince derslerini ben verir ya da gelecek hakkında düşler kurarak vakit geçirirdim. Gelecek için çok kesin planlarım vardı. Kendim için bir meslek ya da bir kariyer düşünmüyordum. Elbette üniversiteye gidecektim ama Oxford veya Cambridge'e değil, buradakilerden birine, çünkü tatiller ve büyükanne gidişlerim dışında hiç evden ayrılmadım. Annemin ölümünden önceki birkaç gün dışında hiçbir zaman, Luke'un çatısı dışında bir çatının altında uyumadım. Böyle bir şey yapmam için hiçbir neden göremiyorum. Kendimi sonsuza dek öğrenci kalacak biri olarak görüyordum, doktoram için çalışacak ve hep Luke'la paylaşacaktım bu evi. Luke'un yazmayı tasarladığı 'Noogenesis' adlı kitap üzerinde birlikte çalışacaktık ve bu, yüzyılın en büyük teolojik eseri olacaktı. Spinny evlenecekti elbette. Henüz on üç yaşında ama şimdiden bir erkek arkadaşı var. Sivilceli ve âdemelması boğazından bir boynuz gibi fırlamış bir oğlan; bazen Spinny'yle okuldan eve yürüyor ve onu gençlik kulübünde masatenisi oynamaya götürüyor.

Pek çok geceler tek başıma oturup bunları düşünmüş ve (tümüyle akademik bir merakla) halıda yürümelerine rağmen pat pat öten adımları ve fısıldayan sesi duymaya çalışmışımdır. Bir gece, bütün o hafta boyunca evde geçirdiği tek gecede Luke, Spinny ile bana, hayalet kedinin kökenindeki hikâyeyi anlattı.

Söylediğine göre hikâyeyi yıllardır biliyordu, bazı eski arşivlerden bulmuştu bu bilgiyi, ama Spinny'nin daha fazla üzülmesini istemediği için bize hiç anlatmamıştı. Ama Spinny kediye görmeyeli çok oluyordu.

"Bunu bilmiyor olabilirsiniz," diye başladı Luke, "ama Ortaçağ'da bir ev yapılmaya başlandığında, temele bir hayvanın cesedini gömmek âdettenmiş, bu genellikle bir kedi olmuştur, hatta bir yabani tavşan veya sıçan da olabilir, bunun o eve ve içinde yaşayacaklara şans getireceğine inanılmış. Anlatıldığına göre -bu belgelenmiş de- bu ev yapılırken duvara gömdükleri hayvan bir kediymiş, ölü bir kedi kuşkusuz, ama canlıyken, yörenin Green Margery olarak bilinen cadısına aitmiş."

"Gerçek bir cadı değilmiş, değil mi?" dedi Spinny.

"Buradaki insanlar onun bir cadı olduğuna inanıyorlarmış. Kedisinin inşaat ustaları tarafından öldürülüp duvarın içine gömüldüğünü öğrendiği zaman bu evi lanetlediğinde, ona inanmışlar. Ev ayakta durduğu sürece veya kedinin iskeleti bulunup çıkarılıncaya kadar -nereye gömülmüşse artık- kedinin hayaletinin evde gezineceğini söylemiş."

Kadının başına ne geldiğini sordum, meraktan çok Spinny için.

"Cadıbulucu dedikleri Matthew Hopkins Essex'ten buraya gelmiş, kadını yakalamış, mahkemeye çıkartmış ve Green Margery asılmış. Daha fazlasını bilmiyorum, Green Margery'nin doğum-ölüm tarihlerini de, yaşadığı yeri de," dedi Luke ve Spinny'ye gülümseyerek ekledi, "Ne tür bir kedi olduğunu da."

"Siyah bir kedi," dedi Spinny..

Luke beni kandırıyor muydu? Yo, bu cadılar ve kediler konusunu demiyorum. Hiç bana geceleri nerede olduğu konusunda yalan söyledi mi? Sanmıyorum. Eğer gerçeğin yarısını söylemek ve geri kalanını gizlemek yalan sayılırsa o başka. Beyninin kapılarını bana kapatmış olmalıydı ve onları açacak sihirli sözcüğü bilmiyordum, o sıralar kapalı olduklarını bile bilmiyordum ve okuduğum düşüncelerin, Yunanca şiir vezinlerinin, teolojik spekülasyonların, kafasındaki tek şey olduğunu sanıyordum. Kapıların kapandığını fark ettiğimde bütün saflığımla, içerideki odada benim için endişelendiğini, belirli bir sorunla, diyelim ki sağlığımla uğraştığını düşünürdüm. O gizli odada başka birisinin var olduğundan kesinlikle kuşkulanıyordum.

Luke, vereceğimiz yemek partisine gelecek konukları kendisi davet etti. Bu dikkatimi çekmeliydi ama çekmedi. Sanırım on altı yaşında olduğumdan davetiye göndermek için çok küçük olduğumu düşünüyordu, ya da konuklarımızın böyle düşüneceklerini. Kimleri çağırmayı tasarladığını bana söyledi. Çalışma odasındaki masada karşılıklı oturuyorduk, Antigone okumaya başlamak üzereydik, Edgar Allan Poe'yu bırakıp Luke'la birlikte, zihinsel olarak çok daha zorlayıcı olan bu işe koyulmaya çoktan hazırdım.

Kitabı açtım, "unutmadan," dedi, "kimleri yemeğe çağırdığımı sana söylemeliyim. Dr. ve Bayan Cyprian, tabii ki Dr. Trewynne ve okuldan tanımadığın iki hoca, Dr. Bulmer ve Dr. Leonard."

Topluluğun yarısının eğer isterse kırmızı giyebileceğini düşündüğümü anımsıyorum; bu ne doktora bolluğuydu böyle! Sonra, bütün saflığımla erkeklerin kadınlardan fazla olabileceğini düşündüm. Ama umurumda değildi. Okumaya başlamak için sabırsızlanıyordum. Başladığım dize, Antigone'nin Creon'a yanıtı, oldukça ironikti:

"Ölüm var bu sözde: Ölümün sesi."

Sheila yemek pişirmeye geldi ama yapacak fazla işi yoktu. Luke füme sombalo ve çilek gibi, yalnızca tabağa konmayı gerektiren şeyler almıştı. Asıl yemeğin ne olduğunu anımsamıyorum. Yiyecekler canımı sıkıyor. Giyecekler de öyle, daha önce de söylediğim gibi, ama insan giyinmek zorunda; Spinny bir örnek giyinmemizi önerdiğinde bunu tabii ki kabul ettim. Tıpatıp aynı beyaz elbiselerimiz zaten vardı, kiliseye üye olma törenimizden kalma; onunkisi bir ay, benimkisi üç yıl önce dikilmişti. Hâlâ üzerime oluyordu, hatta biraz bol bile geliyordu, yalnız o zamanlar uzun olan eteği şimdi dizimdeydi. Anneme ait mavi bir eteği şerit şerit yırtıp, kenarlarını içe kıvrarak yaptığımız kuşakları bağladık. Dikiş dikemem. Spinny geçen yıl çok büyüdü, boyu omuzumu geçti. Kahverengi bukleleri sırtının ortasına kadar geliyor; o gece yeni yıkanmış ve fırçalanmış, uzun, sarı saçlarım, altın bir pelerin gibi kaplıyordu beni.

Kapıya Rosemary bakıyordu. İnsanın kapıyı kendisinin açmak zorunda kalması, işin tadını biraz kaçırıyor bence. Beyaz bir önlük de takmasını istedim ama anlaşılabilir bir şekilde reddetti bunu.

"Siz bin sekiz yüzlerde yaşıyor olabilirsiniz," dedi büyük bir kabalıkla, "ama biz öyle değiliz. Kölelik günleri geçmişte kaldı."

Güzel bir geceydi ve Fransız pencereleri, duvarla çevrilmiş bahçemize açılmış duruyordu. Luke'un nergisleri bahçeden toplanır. Nisanda scillia ve çok küçük türden laleler de olur, ama yazın gülden başka çiçek bulunmaz. Mermaid, Golden Showers ve Albertine duvarları kaplıyor. Melez çayların en güzelleri; Allotria ve Europeana gibi floribundalar, yosun gülü Willam Labb ve rugosa melezi Agnes yetişiyor tarhlarda. Gökyüzü bulutsuz değildi, küçücük gül tüyleri ile kaplıymış gibiydi, çiçeklerle bezeli duvarın ardında katedralimizin batı yüzü görülebiliyordu, kuleleri Wells'inkinden daha yüksekti ve o yüzden daha büyük bir simetri ve denge duygusu veriyordu; heykel oyukları, batmakta olan ama yine de parlayan güneşin ışığında yıkanan 422 melek, başmelek, havari ve aziz figürünü taşıyordu.

Ayakta, konuklarımızı bekliyorduk, üçümüz. Aklım yine Viktoryen tasvir resimlerine gitti, yine onlardan birine benzediğimizi düşündüm, "Dul Adam ve Kızları" belki, çünkü Luke ikimizin arasında dururken, yüzünde sanki sıkıntı ve endişeye benzer bir şeyler gördüm; üzerimizde beyaz elbiselerimiz ve boynumuzda ince birer zincire takılı altın haçlar vardı. Daha sonra yüzündeki ifadenin korku olduğunu ve benden korktuğunu anladım.

İlk gelenler Dr. ve Bayan Cyprian oldu. Dr. Cyprian uzun saç ve favorileriyle genç ve çağdaş bir görünüm kazanmaya çalışan, ama yalnızca Trollope'un bir roman kahramanına, bir karaktere benzemeyi başaran bir din büyüğü. Bayan Cyprian ise takıp takıştıran kadınlardan. Her santimi süslü, cafcacflı saçlarından ve boyalı gözlerinden dantel çoraplarına ve dar atkılı sandaletlerine kadar; topukları o kadar yüksek ki azgın bir kısrak gibi yürüyor mecburen, sallanıp duruyor. Hepimiz kendimizi öptükdük ve neyse ki bundan kaçınmaya çalıştığım fark edilmedi, çünkü tam o sırada Rosemary, Dr. Trewynne'in geldiğini söyledi. O bizim aile doktorumuz, tıp fakültesini bitirmiş ama uzman filan değil, girer girmez eleştirel hekim gözlerini üzerime dikti.

"Böyle devam edersen, Elvira," dedi, "kuruyup gideceksin. Dur sana şu mükemmel Oloroso'dan vereyim bir bardak."

Gülümseyerek reddettim. Bir avuç fındık attı ağzına.

"Cidden güzelim, bu güzel akşamlardan birinde muayenehaneme gelip beni görmen hiç de kötü bir fikir değil. Randevu için telefon et de seni öteki hastalarımın sonra alayım. Ne dersin?"

"Bu kötü bir fikir olmayabilir ama iyi bir fikir de değil. Sanırım buna yanltıcı bir fikir diyebiliriz." Bunu epey beğenmişim.

"Bazen şu yaşlı babandan bile bilgiç ve özentili bir hale geldiğini düşünüyorum," dedi, bence kabalık ediyordu, çünkü içtiği Luke'un serişiydi.

Kapı çaldı ve tabii, iki konuğumuz daha var, diye düşündüğümü anımsıyorum, şu öğretim görevlileri, Dr. Bulmer ve Dr. Leonard. Rosemary onları tanıtmadan içeri getirdi. Dr. Trewynne'in adını biliyordu ama onlarınkini bilmiyordu, herhalde öğrenmeyi de kölelik olarak değerlendirmişti. O sırada Bayan Cyprian'la terasta konuşmakta olan Luke, inanılmaz bir aceleyle, düpedüz koşarak döndü salona. Erkek olanı, Dr. Bulmer -ilk adı Alan- beni kesinlikle etkilemedi. Ufak tefek, solgun, sıkılğan bir adamdı. Kadın olanıysa -öteki konuğumuz, konuklarımızın sonuncusu bir kadındı çünkü- ne söyleyebilirim ki onun hakkında? Ya ciltler dolusu söz ya da hiçbir şey. Şimdilik hiçbir şey, yalnızca genç olduğunu, benden en fazla dokuz-on yaş büyük olduğunu, ayrıca onu görür görmez kim ve ne olduğunu ve neden burada bulunduğunu anladığımı.

Luke'un utanmasından ve dikkatinden ve korkusundan anlamışım. Bu onun istemi dışında oldu sanırım, çünkü kontrolünü yitirmişti, beyninin kapılarının ardına kadar açılmasına ve içindekileri okumama izin vermişti. O kadar açıldı ki, orada bulunan diğerleri de okumadı mı diye düşünüyorum, ateşli harflerle yazılmış bu tutkuları ve mantıksız arzuları, ama okuyamazlardı, okumamışlardı. Yüzleri nasıldıysa öyle kaldı, nazik, merak eden, hafifçe ilgili, hele Spinny'ninki öyle tatlı bir masumiyet ve kuşku duymazlık içindeydi ki, acımın ortasında, sıcak lav fışkırması gibi bir sevgi duydum ona.

Evet, acıydı bu. Nasıl bir şey olduğunu anlatacağım. Sanki ruhum, katedralimizin batı duvarındaki kireçtaşı figürlerden biri haline gelmişti ve işini bilmeyen bir onarımcı, keskin bir aletle vuruyor, yüzeyini kazıyor ve o yumuşak, duyarlı kısımları kesip atıyordu, öyle ki sonunda yalnızca düz, biçimsiz bir hiç kalacaktı geriye. Ruhumun parçalarının etrafıma döküldüğünü hissettim, her biri büyük bir acıyla düşüyordu ve içim, özüm, giderek inceliyor, narinleşiyor, bir gölgeye dönüşüyordu. Bayılmaktan korkuyordum.

Soğuk bir el uzattım ona. Luke'un adını söyleyişini duydum.

"Bu da Mary Leonard."

Nedir onu böyle küçük adlı, küçük yapıli kadınlara çeken şey? Önce Anne, şimdi de Mary.

"Büyük bir klasik uzmanı olduğunu duydum," -bana söylediği ilk sözler buydu.

Gülümsedim. Yani dudaklarımı aralayıp, dişlerimi gösterecek şekilde iki yana çektim.

"Hepimize yemek pişirdiysen becerikli de olmalısın üstelik."

"Bir kadın geliyor bunu yapmaya," dedim geniş gülümsememin ve dişlerimin arasından.

Konuşulanları pek az anımsıyorum, yediklerimizi daha da az. Yanımda oturan Dr. Trewynne ve Alan Bulmer'la tek kelime konuşmadım. Tartışılan konular göçmen kuşlar, yırtıcı kuşlar gibi etrafımda dönüp dolanıyor, üzerime çullanıyor ve çınılıyordu: Hayaletlerimiz, katedralin batı yüzünün restorasyonu, Bayan Cyprian'ın yeni arabası, hem Luke'un hem de Bulmer'ın en sevdiği öğrencilerinden olan bir çocuk. O ise tatlı bir dille, yemek, salon ve ev hakkında övücü şeyler söyledi, anımsıyorum. Alçak sesle kendi kendime yineleyip duruyordum, Dr Trewynne'in gözlerini merakla bana dikmesine rağmen:

"Ölüm var bu sözde, ölümün sesi."

İki hafta sonra bir gün, güllerin en iyi zamanının geçtiği ve Agnes'in bir dahaki yaza kadar ortadan kaybolduğu sıralarda, Luke bize Mary Leonard'la evleneceğini söyledi. İkimizi de çalışma odasına çağırması ve bize anlatmak istediği bir şey olduğunu söylemişti. Spinny evden taşınacağını sokmuştu kafasına nedense,

hayaletler yüzünden böyle bir değişikliği isterdi. Bense işin aslını biliyordum. Mary Leonard'ın salona ilk ayak bastığı andan, Luke'un ona özel bir şekilde gülümsediği ve elini, Bayan Cyprian'inkini tuttuğundan çok daha uzun bir süre tuttuğu andan itibaren biliyordum.

Onu sevip sevmediğimizi sorarak başladı. Yalan söylememeye karar verdim. Hiçbir şey söylemedim. On Emir'de yalan için bir yasak olmaması garip değil mi? Belki de bu, yalan söylemenin neden yanlış olduğunu göstermenin zorluğundandır, sık sık alçaltıcı bir şey olabildiğini anlamak yeterince kolay olsa bile. Spinny ondan hoşlandığını söyledi. Gözlerini beğenmiş, buyrun bakalım! Ben kendi adıma, gözlerinin küçük olduğu, gözkapakları ve epeyce kısa kirpikleri bulunduğu dışında bir şey fark etmemiştim gözleri hakkında.

"Entelektüel biri," dedi Luke. "Doktorasını aldığı anda yalnızca yirmi beş yaşındaymış. Tezinin konusu 13. yüzyıl inşaat ve duvarcılık teknikleriymiş. Şimdiden tanınmış bir Ortaçağ uzmanı o."

Demek kafası için seviyordu onu. Öyle olması da gerekirdi, başka neyi vardı ki? Ama onu kafası için seviyor oluşu, ruhuma bir bıçak gibi saplanıyordu. Ayaklarına kapanıp bu işi yapmaması için yalvarırdım ama onurum, kendi gözümdeki imgem, benî engelledi.

"Benimle evlenmesini istedim, o da kabul etti."

Sanki dünyadaki herhangi bir kadın ona hayır diyebilirmiş gibi!

Spinny, bir hediye ya da bir gezme sözü almış gibiydi, çok sevinmiş gözüküyordu. Gidip Luke'un boynuna sarıldı. Luke böyle bir gösteriyi benden beklemeyecek kadar iyi tanırdı beni. Spinny'nin sevgi gösterileri ucuzdu, hiçbir şey değildi ve ona sarılmasına izin verdiği halde gözü bendeydi, dudağının üzerinde ter damlacıkları birikmişti ve bakışları yalvarıyor-du; Luke'un bu halinden nefret ederdim. Ona tam bir-şeyler söyleyecekken, kafamın içinde bir depresyon ya da garip bir ihtilal oldu ve ardından büyük bir dinginlik geldi. O kadın bu eve Luke'un karısı olarak asla giremeyecekti, Luke'la asla evlenmeyecekti, o veya bir başkası, asla. Tehdidin olmadığı, olamayacağı bir yerde tehdit sezinlemem ne kadar saçmaydı!

Elbette onu öpmedim, ona dokunmadım. Bütün kalbimle ve sevgi dolu bir sesle şöyle dedim: "İleride mutlu olabilmen için, Luke, sana en iyi dileklerimi sunuyorum."

Bunda ciddiymdim ve ciddi olduğumu görünce, neşeli bir rahatlamayla gülümsedi. Ben de Spinny'yi dışarı yolladım ve Beşinci Perde'yi okumaya başladık.

"Nasıl da ters insanın özüne

Kalbinin tüm arzularını bastırmak!

Kaderle savaşamıyorum."

Sonunda kitabı kapayıp iyi geceler dedim. Elini uzattı ve sanırım beni öpmek istedi, ama gülümseyerek başımı çok hafifçe salladım. Kapalı kapının arkasında, dinleyerek bekledim bir süre. Telefonun almacını kaldırıp numarayı çevirdiğini ve ardından da yumuşak ama nefes nefese bir şekilde, "Sevgilim?.." dediğini duydum.

Evimizin ikinci katındaki uzun koridorun ortasına gelmiştim ki sfenkse benzer bir karaltı gördüm. Patilerinin ucunda kalktı, sırtını kabarttı ve ben yaklaşırken kaçiverdi. Bütün pencerelerimiz açıldı, sıcak bir geceydi çünkü, Cyprian'ların kedisi istediği zaman içeri girebilirdi, ama bu kadar koyu renkli olduğunu fark etmemiştim. Arka merdivenlere giden köşede kedi gözden kaybolduğunda Spinny'nin odasından bir ağlama, sızlanma sesi geldi.

İçeri koştum. Yatağında oturuyordu, kolları yorganın dışındaydı.

"Sesi duydum," diye haykırdı. "Fısıldayan sesi duydum. Despina, Despina, Despina..."

Luke yeniden evleneceğini söyledikten ve Spinny fısıldayan sesi duyduktan sonraki gün yazmaya başladım bütün bunları. Ondan önce yalnızca öyküler yazmışım, daha doğrusu Clara Reeve ve Ann Radclyffe biçiminde Gotik masallar, ama bütün fikirlerimi tüketmiş olduğumdan ve biraz da yazacak başka konu bulamadığımdan gerçek yaşama, bizim yaşamımıza çevirmiştim dikkatimi. Bitkin düşene kadar yazdım, sonra da kalemimi bir kenara bıraktım ve yeni keşfettiğim Edgar Allan Poe'nun eserlerini okumakta buldum kaçı. Acaba Poe benim biçimimi etkiledi mi?

Bu da fark etmez aslında, çünkü Poe büyük bir yazar ve çok ünlü. uzun cümlelerini ve çok heceli sözcüklerini, kasvet ve ihtişamını seviyorum. Ama bu hızla okumayı sürdürürsem bir-iki günde Gizem ve İmgelem Masalları'nı bitireceğim ve yeni baştan başlamazsam avunmak ve kaçmak için okuyabileceğim hiçbir şey kalmayacak. Poe'nun bana verdiği zevki bir süre erteleyerek bizi, Luke'u ve kendimi ve Spinny'yi ve Mary Leonard'ı anlatmaya geri dönüyorum.

Özellikle de Mary Leonard'ı. Onu tanıtanın zamanı geldi. İpeksi kahverengi saçları, aşırı çilli bir cildi olan, küçük bir kadın. Büyükanne'nin bir Dalmaçyalı'sı vardı bir zamanlar, bütün lekeleri, belirgin ve ayrı ayrı olacağına, bir arada ve birbirine karışmış olduğu için iyi bir örnek olmadığı söylenirdi. Mary Leonard'ın çilleri de Dalmaçyalı'nın lekeleri gibi, hepsi bir arada. Onun dışında oldukça hoş ve zayıf, göğüslerinin biçimi elbiselerinin altından belli olan kadınlardan değil. Ama kulak memelerinde delikler ve bacaklarında da kısa

kısa tüyler var. Bacakları, hasattan sonra henüz yakılmamış bir mısır tarlası gibi. Mary Leonard'ın bacaklarına baktığımda, bir kibritle bütün tüylerini yakmak geliyor içimden.

"Luke'un neden evlenmek istediğini merak ediyorum," dedim Spinny'ye. "Yalnızlık çekiyor olamaz. Ben varım."

"Biz varız," dedi Spinny.

Bazen öyle sabrımı taşıyor ki. "Peki, biz varız, tamam. Demek ki yalnızlık değil. Evi çekip çevirecek birini istediği için de olamaz, çünkü Rosemary'le Sheila bütün o işleri yapıyor, ayrıca Mary Leonard bana bir yumurta bile haşlayamadığını söyledi."

"Onunla cinsel ilişkiye girmek istiyor," dedi Spinny.

İçim çekildi bunu duyunca, ürperdim. Elbette ona inanmıyorum, sözü edilen kişi bizim babamız, melekler gibi cinsiyetsiz biri o kesinlikle, ama Spinny'nin böyle düşünceler beslemesi, böyle bir yanıtın ona çok bariz gözükmesi, bunu kanıksamış olması..! Bekâretime her zaman büyük değer verdim ve vereceğim de. Onun kafasıysa, ki hiçbir zaman içindekileri okuduğumu iddia etmedim, solgun gözlü, kaygan şeylerin yüzüp kaynaştığı bir yeraltı çukuruna benzer bir yer olmalı. Gülümsüyordu, Luke'la Mary Leonard'ın birlikte olması düşüncesi hoşuna gidiyor gibiydi. Bu kadından hoşlandığı, onun yaklaşma girişimlerine sevgi gösterisiyle karşılık verdiği bir gerçek. Zavallı aptal, hâlâ annemizi özleyiyor ve yerinin doldurulabileceğini sanıyor. Kötü geceler geçiriyordu hâlâ. Hâlâ kediyi görüyor ve adını fısıldayan sesi duyuyordu. Sonunda Dr. Trewynne'i görmeye gittim, Mary Leonard'la tanıştığımız gece bana söylediği gibi devamlı hastaları gittikten sonrası için bir randevu almıştım.

"Demek sonunda beni ziyaretinle onurlandırdın Elvira," dedi, onun yaşındaki insanların benimle konuşurken kullandıkları o şakacı ses tonunu kullanarak. "Ve fazlasıyla erken de sayılmaz. Kaç kilosun? Biliyor musun?"

Elimi sallayarak oraya Spinny için geldiğimi söyledim. Uyuyamıyordu ve ben de onu uyutacak bir şeyler vermek istiyordum. Hayaletlerden tabii ki söz etmedim. Bir uyku ilacı verebilir miydi?

"Bir dakika, küçük hanım. Arkanızdan kovalayan mı var?"

Bir süre böyle devam etti. Orada otururken, reçete bloğundan bir sayfa çalıp çalamayacağımı düşündüm, odadan biraz çıkmasını sağlasam tamamdı, çünkü artık sonuca ulaşmak için her yolu geçerli sayıyordum. Ama ayağa bile kalkmaya niyeti yok gibiydi ve sonunda Spinny'yi görmeye geleceğini ve gerekli görürse, hafif bir yatıştırıcı yazacağını söyledi.

Eve geldiğimde Mary Leonard'ı, güya Spinny'ye tarih ödevinde yardım ederken buldum. Spinny'nin olgunlaşmamış, yuvarlaklı yazısıyla (kâğıdın üstünde en fazla yeri kaplasın diye büyük ve yayvan olan bir yazı) kaplı iki-üç sayfayı okuyor, bazen başını bir yana eğiyor, kaşlarını kaldırıyor ve meraklı gözlerle Spinny'ye baktıktan sonra, bir lisansüstü öğrencisine yöneltilmesi uygun olacak bir soru soruyordu. Mary Leonard, Spinny'ye seslenmek ya da onu yanma çağırmak istediğinde -bazen de yalnızca odanın öbür ucundan bir şeyler söylemek istediğinde- dediğine göre Così Fan Tuite'deki bazı karakterlerin bir sekstet sırasında yaptıkları gibi, şarkı söylercesine söylüyor adını.

"O Despina! Ola, Despina!"

Mozart'ın operalarını en az annemiz kadar iyi biliyor. Spinny kendisine böyle şarkıyla seslenildiğinde rahatsız rahatsız gülümsüyor, Mary Leonard da ona nasıl karşılık vermesi gerektiğini söylüyor: "Le padrone!"

Bu, 'hanımlar' demek elbette. Sözü geçen hanımlar kuşkusuz Mary Leonard ve benim, çünkü istediği benim karşılık vermem ve yakınlık göstermem. Spinny'yi kazanmak çok kolay, esir düşmeye fazlasıyla istekli çünkü. Ayrıca zaten o hiç karşılık vermez, şarkı söyleyemez, benim gibi onun da hiç müzik kulağı yoktur. O gece, doktora gittikten sonra, yumuşak yaz alacakaranlığında eve yürüyüp, hüznü bir özelemlerle dolu kız kardeşimi, üvey annesi olacağını sandığı o kadından sevgi beklerken ve o kadını da, Spinny'nin adını şarkı biçiminde söyleyip Köylü Ayaklanması üzerine ders verirken buldum; Mary Leonard bana da şarkıyla seslendi.

"Elvira, idol' mio," dedi, sesini gösterişle titreterek.

Bir kez olsun izin vermedim buna.

"Hangi koşullar altında olursa olsun bunu bir daha yapmamak nezaketini gösterin lütfen."

Rengi soldu ve çilleri koyu koyu ortaya çıktı. Ah, kesinlikle güzel değil, Spinny mutlaka, mutlaka yanılıyor olmalı! Mary Leonard gülmeye çalıştı.

"Çok ciddiym," dedim.

"Saçmalıyorsun, Elvira."

"Kendi evimde benimle alay edilmesinden hoşlanmıyorum," dedim. "Siz de fark edeceksiniz ki burada alayın hiçbir türü hoş karşılanmaz."

Yalnızca gülümsedi ve Luke'un bakışlarını yakalamak için bakındı, ama Luke, konuşmamız başlamadan önce sessizce çıkmıştı odadan. Ne var ki bir daha da bana şarkıyla seslenmedi ve bunun yerine beni pohpohlamaya, bana övgüler yağdırmaya, onun nedimesi olmamı istediğini ima etmeye başladı Ürkütücü ve

garip bir fikir bu, Luke'un bunu engellemesi gerek. Ama neden ben, böylesi bir rol Spinny'yi çok mutlu edecekken? Küçük kardeşimin dudakları titredi, gözleri yaşlarla doldu ve neden sonra Mary Leonard, "Elbette sen de, Despina," dedi.

Ama artık çok geçti, bütün plan Luke'un vetosunun karşı konulmaz hisşına uğramıştı çünkü.

Eylülde katedralde evlenecekler ve töreni Başrahip yönetecek. Ya da onlar öyle sanıyor. 1 Eylül'den itibaren katedralin batı yüzünün, bir hafta sonra başlayacak restorasyon çalışması için iskelelerle kaplanacağını bilmek onları rahatsız etmiyor. Başka engellerden de kuşkulanmıyorlar. Ben bu törenin asla gerçekleşmeyeceğini biliyorum -ve engellemek için yollar arıyorum.

Zehir uygun olurdu. Zehirleme konusundaki Rönesans fikirleri beni çekiyor, yüzükle zehirleme, eldivenle, yelpazeyle. Ama bu tür yöntemlerin benim için olanaksız olduğunu biliyorum; buna karşı ilaçlar, günümüzde onların yerini almış olan bu sıkıcı şeyler, o denli olanaksız olmayabilirdi. Dr. Trewynne, Spinny'yi görmeye geldi, muayene edip onunla konuştu ve bir tür yatıştırıcı için reçete yazdı. Onu daha kuvvetli bir şey vermeye nasıl ikna edebileceğimi düşünüyorum uzun uzun... Foe bana yardımcı olabilir, diye düşündüm ve Ligeia'yı ve Berenice'i ve Morella'yi okudum, ama pek işe yaramadı. Bu konu hakkında Spinny'yle konuştum, onun katılmayacağı bir işe kalkışmak istemiyordum, ortak bir çaba olsun diyordum.

Eski Yunanlar, Hera'nın öküz gözlü olduğunu söylemişler, iltifat olsun diye. Bugün bu pek de iltifattan sayılmıyor. Spinny'nin de gözleri öyle, öküzlerinki gibi, büyük, koyu kahverengi, parlak, uysal. Yüzüme dikkatle bakıyorlardı, dudakları biraz aralanmış, alçak ve geniş alnında ter damlacıkları, çiy taneleri gibi birikmişti. Öne eğildi; ben kapsüllerin açılmasından, içindekilerin içeceklere karıştırılmasından, yüksek pencerelerimizden birinden düşülmesinden, bir eşekarısının ağzın içini sokmasından söz ederken titriyordu...

Kulaklarını elleriyle kapattı.

"Duymak istemiyorum! Duymak istemiyorum!"

Ve sonra bir armağan verildi bana. Bizimle kalmaya geldi. Mary Leonard evimize taşındı. İnsanların yaşamlarının pratik ayrıntıları -nerede oturdukları ve nasıl yaşadıkları ve ne kadar paralarının olduğu- benim için çok az anlam taşır, dolayısıyla onun eviyle hiç ilgilenmemiştim. Sanırım şehirde bir yerde bir odası ya da bir apartman dairesi vardı. Mary Leonard'ı, Spinny'ye evini anlatırken duymuştum; Spinny de, ev işleriyle ilgili, kendi evinde duymadığı ayrıntıları, (anlaşılmaz bir nedenden ötürü) iştahla ve kocaman gözlerle dinliyordu. Daha sonra kız kardeşim sayaç okumaları, telefon faturaları, ev sahipleri ve taşınma masraflarıyla ilgili anekdotlar anlatarak beni eğlendirmek istedi.

Onun hareketlerini taklit ederek, ellerimle kulaklarımı kapattım.

"Duymak istemiyorum," dedim.

"Dairesinden çıkmak zorunda. Evlenene kadar burada kalacak."

"Asla evlenmeyecekler," dedim.

Luke bana hiçbir şey anlatmamış, Rosemary'ye boş odalarımızdan birini hazırlamasını kendisi söylemişti. Benden uzaklaştı, içine çekildi ve düşüncelerinin kapılarını kapattı, ama Mary Leonard ölünce geri gelecek, biliyorum. Dahası, bana olan sevgisi, benimle olan birliği kuvvetlenecek. Ve bu kadınla evlenmek için duyduğu isteği, onun zamanlı ölümü sayesinde kurtulduğu korkulu bir hata, bir tür yaz ortası çılgınlığı olarak görecektik. Gözlerini örten pullar dökülecek. Luke'un gözlerini, katarakta benzer gümüş pullarla örtülü olarak düşünüyorum, bir balığın kalın zırhı gibi, bu kabuk parmaklarımın dokunuşuyla dökülecek veya eriyip gidecek ve alttaki parlak gözler ortaya çıkacak. Ama şimdilik, onu sevgili babam olmaktan çıkarıp yönünü şaşırmış, sersemlemiş, sıradan bir adam haline sokan bu pullar, bir maske gibi duruyor yüzünde.

Mary Leonard dün geldi. Ağustos oldu bile, benimse hâlâ belirgin bir planım ,ya da stratejim yok ama olacak, olacak.

Her şey olup bitti ve sorumlusu benim, ben olmalıyım. Daha açık olarak anımsayabilseydim keşke. Bunları, anımsamama yardımcı olsun diye yazıyorum. Beynim pek çok renk ve karmaşık bir desenle örülen bir halı gibi, ama üzerine gerili olduğu tezgâh kırılmış, çözü ve atkısı kopup gitmiş, binlerce iplik çözülmemecesine birbirine dolaşmış. Onları çözmeye nasıl başlayayım?

Poe'ya dönüp hepsini unutmayı yeğlerdim ama bunu yapmamalıyım. Onun geldiği güne geri gitmeliyim, ya da bir sonraki güne, ya da ağustosun başlarında, o sıcak, kuru ayın ikinci haftası Mary Leonard'ı tabandaki delikten ilk kez izlediğim o geceye.

Rosemary ona benimkinin tam altındaki odayı vermişti. Tavanında bir delik vardı, içinden bir elektrik kablosu geçiyordu; evimiz çok eski olduğu için bu tür çatlak ve deliklerle doludur. Mary Leonard taşınmadan önce bunu inceledim ve deliğin üstündeki tabanda, kendi odamda yani, halıyı kaldırıp bir tahtayı söktüm, aşağıda olabilecek her şeyi rahatlıkla görebilmek için. Mary Leonard uyurken onu izleyebilecektim.

Bunu Spinny'ye anlattım, çünkü ondan gizlim saklım yoktur.

"Catherine de Medici gibisin," dedi.

Spinny'nin onu bilmesi beni şaşırtmıştı ama sonra, tarihsel aşk romanlarının, okumayı en sevdiği tür olduğunu anımsadım. "Neden?" diye sordum, gülümseyerek.

"Henri Deux'nun Diane de Poitiers'le sevişmesini, döşemedeki bir çatlaktan izlerdi. Henri, Catherine'in kocasıydı," dedi.

"Bunu ben de biliyorum, teşekkürler," dedim, sesim tiksintiyle titriyordu.

Belirtmeye gerek yok, Spinny etten, kandan bir insan.

"Zaten Luke oraya girmeyecek. Bunu evlendikten sonraya saklıyor."

"Bundan mı kuşkulaniyorum sanıyorsun? O yüzden mi aşağısını görmek istediğimi düşünüyorsun?"

Anlaşılan öyle düşünüyordu bu garip, küçük yaratık. Mary Leonard pikabını da (buna 'müzik merkezi' diyordu, bir tür dükkânmış gibi) beraberinde getireceğini ve Mozart operalarının uzunçalarını dinleyeceğini söylemişti ona.

"Annemin bile bunu yapmasına izin verilmezdi," dedi Spinny.

Onu ortadan kaldırma kararımı güçlendirdi bu. O zamandan beri merak ediyorum, düşüncelerimin gücü ve kararlılığım, belirli bir dengeyi sarsmaya, yerinden oynatmaya, yıkmaya yetmiş olabilir mi diye... Yoksa dahası da var mıydı? Bilmiyorum, ama bilmek zorundayım. Mary Leonard'ın evimizde uyuduğu ilk değil ikinci gece, döşemedeki delikten odasına baktım, uyurken pencereleri ardına kadar açık bırakmıştı, Bayan Cyprian'ın kedisi içeri girmiş yüksek bir sehpanın goblen örtüsü üzerinde kıvrılmış, uykudaydı. Hemen yukarıdaki saçakların altında bir eşekarısı kovanı vardı ve pencereleri böyle açık bırakmanın hiç de akıllıca olmadığını düşündüm. Bir-iki gün içinde, uzun bir golf sopası ve siyanür kullanan bir adam gelecekti, arıları öldürmek için. Ayışığı içeri akıyor ve soğuk, gümüşsü bir çubuk halinde yüzüne ulaşıyordu. Sırtüstü uyuyordu, ağzı açıktı. Elbette oldukça genç ve yeterince hoştu, dişleri de iyiydi, o yüzden böyle yatması, daha yaşlı bir insanda olacağı kadar itici gelmiyordu. Yanındaki masada, içinde bir başucu içeceği olan bir fincan duruyordu.

Ondan sonraki gece onu yine izledim, sonraki ve daha sonraki geceler de. Gerçi plan kafamda yeterince açıktı ama nasıl işleyeceğini, nasıl gerçekleştirebileceğimi çıkartamıyordum. Bir keresinde, ertesi hafta, odamın tabanına yatıp, başımı kirişlerle alttaki tavanın arasındaki yere sokup, gözümü deliğe dayayarak bütün bir gece izledim. Saatlerce öyle kaldım, aşağıya bakıp durdum. Kimıldadı, hareket etti, döndü -hiç de derin değildi uykusu. Ay küçülüyordu ve ışığı geçen seferkinden daha az parlaktı, o yüzden o denli açık seçik göremiyordum. Yakında eylül olacaktı, ama şafak hâlâ erken söküyordu ve beşte aydınlanıyordu hava. Bir eşekarısının vızıltısı onu uyandırdı. Kalktı, arıyı fincanla yakaladı, dışarı koydu ve pencereyi kapattı. Bütün gece uyanık kalıp onu izlediğim için mi bayıldım ertesi gün? Besinsizlikten olamazdı, çünkü hemen her gün bir şeyler yiyordum. Zayıflık ve güçsüzlük duygularımın başlangıcı bu oldu kesinlikle, sanki bir. şekilde fiziksel benliğimden kopuyor gibiydim. Luke'un masasında duran bir vazoya çiçekler yerleştiriyordum, hâlâ titizlikle yaptığım bir işti bu, ama Luke bana hiç teşekkür etmediği gibi, sol elinin yanına koymak için çiçeklerden birini de çıkartmıyordu demetin içinden. Beyaz yıldız çiçekleriydi bunlar, anımsıyorum, bakırımsı kırmızı yapraklı, etlenmiş bir başka çiçek ve pembe çiçekli düz bürgüler de vardı. Son yıldız çiçeğini elime alıp, onu tam olarak nereye yerleştireceğimi bilmeden yaptığım demete bakarken başım dönmeye başladı, ışık ve renkler koyulaştı, kapkara oldu ve yere düştüm.

Spinny koşarak içeri girdi.

"Neyin var senin? Ne oldu?"

Yalnızca birkaç saniye baygın kalmıştım. Spinny koca gözlerle ve yarı açık bir ağızla üzerime eğildi. Bana bir bardak su getirmesini istedim. Bundan neredeyse hemen sonra arı öldürücü geldi. Bu adam şehrin birkaç mil dışındaki bir köyde oturur ve her yaz eşekarılarımızı öldürmeye gelir. Luke neden yerel yetkiliyi çağırılmazdı bilmiyorum. Hep bu arı öldürücüyü çağırırız. Her geldiğinde bizi kullandığı kimyasallar hakkında uyarır, prussik asit ve potasyum siyanür; geri zekâlı çocuklarmışız gibi bir metreden fazla yaklaşmamamızı söyler. Bunu nereden bulur ve elde bulundurmasına nasıl izin verilir hiç bilemedim, büyük olasılıkla böyle bir izni yok, yasadışı yollardan ulaşıyor kaynağına.

Kullandığı alet uzun metal bir çubuk, ucunda metal bir kap var, bir yüksükten daha büyükçe bir şey. Bunu siyanürle dolduruyor, merdivenini eve dayayarak yukarı tırmanıyor, 'golf sopası'nın içindekileri ya saçakların altındaki oluğa ya da doğrudan anların yuvasına döküyor ve yuvaya yaklaşabildiğince yaklaşıyor. Hâlâ kendimi zayıf hissederek, başdönmesiyle, daha önce yapmadığım bir şeyi yaptım, adamın ilacı hazırlayışını izledim.

Siyanürü eski, paslı bir teneke kutuda tutuyor. Gerekli miktarı çıkardı, kutunun kapağını kapattı ve yanında taşıdığı bez çantaya geri koydu. Bunu, kamyonetinin arkasına, yere bıraktı. Gözden uzaklaşır uzaklaşmaz, Rosemary'nin temizlik eldivenlerini giyip yüzüme bir mendil bağladım. Kutudaki sıvıdan bir kaşık alıp bir fincana koydum, sonra da mutfak dolabında bulduğum küçük bir kavanoza aktardım. Odamda gerçekleşen bu gizli işlemlerin ve kimyasal madde aktarımının orta yerinde, Spinny'nin beni izlediğini fark ettim, üst kata kadar peşimden gelmiş, kapı eşiğinde durup, üzüntülü de olabilecek, ama büyük olasılıkla yalnızca şaşkın

bakışlarla bakıyordu bana. Bir şey demedi, ben de hiçbir açıklamada bulunmadım. Siyanürü nereye sakladığımı bile gördü, odamdaki kitap rafında duran klasik sözlüklerinin arkasına.

Bundan bir hafta kadar sonra Mary Leonard öldü.

Katedralin batı yüzüne iskeleler kuruldu, çok biçimsiz duruyorlar. O ana kadar, pencerelerimize böylesine yakın duran bu güzel görünümün yaşamımda ne denli önemli olduğunu fark etmemiştim; dinginliği ve haşmeti, günbatımındaki ihtişamı, ay parladığı zamanki doğaüstü güzelliğiyle, figürlerin kafasına küçük beyaz şapkalar takan ve kanatlarını donduran karın garip etkisiyle aklımda yer etmişti. Katedralin batı yüzünün süslü, dev boyutlu bir açık hava panosu olduğu söylenir ve yalnızca püristler tarafından Reims ya da Chartres'dan aşağı bulunur.

İskelenin bunu nasıl da tümüyle kapayacağını anlamamıştım; metal çubukların, kalasların ve halattan tutamakların yükselişini isyan duygularıyla izledim. Bütün figürler temizlenecek, bazıları restore edilecek ve büyük batı kapısının üstündeki tepelikli oyukta duran Havari Peter ve Paul'un dökülen oymalarının yerini modern yontular alacak.

Uzaktan genel görüntüyü izlemek hep hoşuma gitmişti. Ama iskele sayesinde, oyulmuş figürlerden bazılarına artık ulaşılabilirliğini anlar anlamaz, Mary Leonard oraya çıkıp daha yakından bakmak için çıldırır oldu. Bu doğaldı, çünkü o zengin yüzey bezemeleri 1210'la 1240 arasında, yani onun uzmanı olduğu Ortaçağ'da oraya yerleştirilmişti. Luke, batı yüzüne izinsiz çıkmayı aklına bile getirmezdi ama Başrahip bu izni oldukça istekle verdi ve oraya hep birlikte, Luke'la Mary Leonard'ın evlenme tarihlerinden tam iki hafta önceye gelen günde, eylülün ilk cumartesi öğleden sonrasında çıkmamıza karar verildi.

Üzerinde kırmızı bir elbise vardı. Luke'la el ele tutuşmuşlardı, ama Başrahip ve Dr. Cyprian geldiğinde Luke elini bıraktı - görgüden herhalde. Artık epey iri ve toplu olan Spinny kötü bir seçimle beyaz bir bluz ve kotunu giymişti, ayaklarına sandaletlerini geçirmişti. Mary Leonard onu "la belle Despinetta" diye çağırıyordu. Dalga geçmekten ve alay etmekten zevk alan bir kadındı ve bu son şakasının başarısızlığından hiç etkilenmeden, Dr. Cyprian'a, tıpkı şu yukarıdaki başmelek Michael'a benzediğini söyledi, çünkü saçları aynı uzunlukta ve seyreklilikteydi. Yalnızca Luke gülümsedi ve parmağını azarlayıcı bir şekilde salladı.

İskelede ilerleyerek tırmanmaya başladık, hâlâ orada duran ilk havarilere bakmak için. Sonra pencereleri inceleme amacıyla bir üste, 'açık hava panosu'nun ortasına denk gelen kata çıktık. Bunlardan sadece bir tanesinde Cromwell-öncesi döneme ait vitraylar vardı, üçüncü katta sekiz tane tepelikli oyuk bulunuyor, bunlardan dördünde dört başmeleğin figürü var, diğer dördündeysen, sanki cennetin kapılarından uçuyormuş gibi duran altı kanatlı melek. Bütün bunlar her nasılsa gayet iyi korunmuştu ve Mary Leonard'ı çok ilgilendiriyordu, özellikle de Mikail; hakkında bilgiçlik kokan ve bizim için anlaşılmasız olan birkaç şey söyledikten sonra, onu yine Dr. Cyprian'a benzetti. Ama yakından en çok görmek istediği şey, ortalarında İsa olduğu halde, iki büyük kulenin arasındaki uzun, taş bir bölmede yemeğe oturmuş On İki Havari'ydi. Dördüncü ve en üst kat, onların ayakları hizasında ve yerden 35 metre yükseklikte.

Yukarı çıktık. Biraz başım dönmeye başlamıştı, bütün bu tırmanıştan dolayı herhalde, ama hiçbir şey demedim. Mary Leonard, heykelleri görmek için sabırsızlıkla önümden koşturuyordu. Başrahip dikkatli olmamızı, aklımızı başımıza toplamamızı söyledi, çünkü her ne kadar iskeleyle çakılmış tahta destekler vardiysa da, tutamak yalnızca kalın bir halattan ibaretti.

O zamandan beri bu iskelelerin güvenliğini artırmak için daha büyük önlemler alındı. Mary Leonard'la ilgili soruşturmayı yürüten otopsi memuru, bizi oraya çıkarttığı için Başrahip'i suçladı. Yıpranmış halat hakkındaysa fazla yorum yapılmadı. Onoktada kalitesiz halat kullanıldığı varsayılıyordu, eğer yalnızca deneyimli işçiler bu iskeleyi kullanıyor olsaydı, dendiğine göre hiçbir sorun çıkmayacaktı. Başrahip, arkadaşlarını, kadınlar ve çocuklar da dahil olmak üzere oraya ne demeye çıkartmıştı?

Olay sırasında Başrahip bakmıyordu bile. Luke ve Dr. Cyprian tam olarak neredeydiler bilmiyorum. Ben ya da Spinny neredeydik onu da bilmiyorum, ama Mary Leonard'ın, figürlerin önünde durup geriye bir adım attığını, yüzünü göğe çevirip yukarı baktığını gördüğümü anımsıyorum. Ona dokundum mu, onu ittim mi, yoksa yalnız yıpranmış halat mıydı onun ölümüne yol açan? Bilemiyorum, beynim anımsanan eylemleri boşalttı kendi içinden, bu birkaç haftaya dönüp baktığımda yalnızca yoğun mavilikteki gökyüzünü, onun parlaklığını delip geçen kuleleri, baş döndürücü bir yükseklikte uçan bir beyaz kuş sürüsünü, hava ve zamanın etkisiyle yüzleri silinmiş figürleri görüyorum. Ve Mary Leonard'ı görüyorum, kırmızı elbisesiyle, parmak uçlarında duruyor...

Düştüğü sırada oraya bakmıyordum. Havada bir çığlık attı. Luke bağırdı, koştu ve bir an için havarilerin ayaklarına dayadı sırtını; ağzı büyük bir acının yarattığı O biçimindeydi. Bunu ve Mary Leonard'ın bedeninin yere çarptığında çıkardığı sesi anımsıyorum, hem sert hem de yumuşak olan bir çarpma sesi.

'Kalp' dediğimiz taşların üzerinde yatıyordu, kan var mıydı bilemiyorum, elbisesi bunu göstermeyecek kadar kırmızıydı çünkü.

Korkunç bir trajedi, dedi herkes, parlak bir zekâ, yaşamının henüz baharında, öylesine yetenekli, her şey önündeydi daha! Bayan Cyprian arayıp kaybımızdan ötürü ne kadar üzüldüğünü, başka hiçbir şey düşünemediğini söyledi. Konuşurken ağladı hatta, göz-kapaklarına sürdüğü mavi şey yüzüne aktı, altın kaplama bir kafeste duran küçük sarı kuş biçimindeki küpeleri şingirdayarak sallandı durdu.

Kedisi yine Spinny'nin odasına giriyor.

"Lütfen hayvanınızın evimize girmesini engeller misiniz?" dedim ona, olabildiğince kibar bir şekilde.

Hemen alındı ve kendisini bir yalanla savundu. Kedi sekiz saatten beri mutfakta kapalı duruyordu.

"Tam tersine," dedim, "bütün gece kardeşimin odasındaydı."

Buna verecek bir yanıt bulamayınca, kurtuluşu hakaret etmekte buldu.

"Zavallı baban. Ona acıyorum."

Ben de, ama başka bir nedenle. Mary Leonard'a tam anlamıyla tutkundum ve onu yitirmek çok acı oldu babam için. Geceler boyu birlikte, sessizlik içinde oturdum çalışma odasında; yalnızca Mary Leonard'ın onu büyüleyen karakter özelliklerinden birini, hatta fiziğinin bazı özelliklerini anlatmak için bozuyordu bu sessizliği. Fakat ısrarla üzerinde durduğu şey, Mary Leonard'ın akıydı, dediğine göre neredeyse kendisinininkine eşitti bu akıl. Böyle bir akı bir daha nerede bulacaktı? Olanaksızdı bu. Bir tek bende, dedi, büyük kızı. Ve Luke özlem dolu, acıma duygusu uyandıran bir yumuşaklıkla bakan gözlerini bana dikti.

Bu acılı yüzleşmelerin ardından yeniden yalnız kaldığımda, tekrar tekrar, acı çekmesine ve böyle bir kayba uğramasına neden olan kişinin ben olup olmadığını sordum kendime. Ama bu soruyu sorduğumda sanki beynim kapanıveriyor ve anı yerine bir görüntüyle karşılaşıyorum, pek çok farklı parçadan oluşan bir kolaj, parlak mavi gökyüzü, gri-sarı taşlar, Mary Leonard'ın kan kırmızısı elbisesi, insan kalbi büyüklüğünde ve biçimindeki kaldırım taşları.

Ama o öğleden sonrasını anımsayamıyorsam da, onu öldürme niyetimi fazlasıyla iyi bir şekilde anımsayabiliyorum. Küçük kavanozunda duran siyanür, bu niyetimin kanıtı olarak odamda, klasikler için sözlüklerin arkasında hâlâ bulunabilir. Odamdaki halı geri katlanmış, altındaki döşeme tahtası da kaldırılmış olarak durdu haftalarca. Eşekarısı yakalamak için bir fincanla bir kaşık ve fincanın üstüne koyup arının nefes almasını sağlamak için bir parça tel de hâlâ odamda duruyor. Mary Leonard'ı hangi yöntemle ortadan kaldıracığıma daha karar vermemiştim. Bu kararı hiç verdim mi? Yoksa Mary Leonard'ın, katedralin batı yüzüne tırmanmak konusundaki kendi isteğinin bana çağrıştırdığı bir plan uğruna, bu diğer seçeneklerden vaz mı geçtim? Orada, yukarıda nasıl da başım dönmüştü, nasıl belirsiz ve savunmasız hissetmişim kendimi, yarı-gerçek, yarı-düşsel bir yükseklik korkusuyla. Yine de onun ölmesini istemişim ve orada, iskelenin üstünde dururken, Mary Leonard yaşamını kesinlikle bana teslim etmişti. Başka bir şey daha var. Her şey olup bittikten, bedeni götürüldükten, insanlar gittikten ve Luke'a uyuması için bir şeyler verildikten sonra, odama gittim ve elbisemin cebinde bir çakı buldum. Çakıyı açtığımda, bıçaklardan birinin üstünde, bir halattan gelmiş olabilecek lifler gördüm.

Büyümek istiyorum ama kadın olmak istemiyorum, bilim adamı olmak istiyorum ama öğrenci olmak istemiyorum, entelektüel biri, ünlü biri, bir yazar, bir otorite olmak istiyorum ama bütün bunların öncülü olan çalışmayı istemiyorum. Bunları anlatabileceğim kimse yok, ama yazabiliyorum. Bu kış, bu bahar, okula pek az gittim. Spinny kanunlara karşı geldiğini söyledi, ama ona on altı yaşından sonra okula gitme zorunluluğunun olmadığı yanıtını verince başka bir şey söylemedi.

Luke fark etmedi sanırım. Fazlasıyla mutsuz, üzün bir süre bizimle neredeyse hiç konuşmadı ve bize sanki saydammışız gibi baktı. 'Noogenesis'te hiç ilerleme yok ve Newman bile ona huzur veremiyor artık. Onun için en iyi zaman geceler, uyumasını sağlayacak barbitüratları var çünkü. Dr. Trewynne, bir keresinde Spinny için istediğim o güçlü yatıştırıcıyı Luke'a yazarken hemen hiç tereddüt etmedi. Sonra, bir aydan biraz daha uzun bir süre önce Luke, bu uyku halinden çıkıp, birlikte Medea'yı okumamızı önerdi, o zamana dek her nedense ele almadığımız bir eseri bu. Yazın'ın verdiği avutuyu alaya alan bir bölümü daha yeni okumuştum:

"O ozanlardan hiçbiri bulamadı

Nasıl son vereceklerini şarkılarıyla

Kedere, büyük kedere..."

Bunu daha yeni okumuştum ki sözümü kesip, görmemi istediği bir mektup olduğunu söyledi ve masasındaki çekmecedeki bir kâğıt çıkardı. Luke'un kendi el yazısıyla, kolay okunduğu kadar güzel de olan o örnek kaligrafiyle, bana yazılmıştı. Bana "En sevgili kızım Elvira" diyor ve benden yaşça küçük, entelektüel açıdan da daha zayıf olan kız kardeşime bakmamı istiyordu. Annemizden hiç söz edilmiyordu. Kendi annesini, yalnızca evlat yitirmenin acısını anladığını belirtirken anıyordu...

O anda mektubun amacını kavradım ve bir itiraz çılgılığı attım.

"Bir şey söylemeden önce," dedi Luke, "Hepsini oku."

Üşüyordum, ellerim titriyordu ama okumayı sürdürdüm. Kızları onu bırakacaktı, öyle yazmıştı ve bu ayrılış pek de uzakta değildi. Tüm mutluluk umutlarını Mary Leonard üzerine kurmuştu, şimdiyse Mary Leonard

ölmüştü, yaşam bütün anlamını yitirmişti ve sürdürmek için hiçbir neden görmüyordu. Sessizce ve en az gürültü yaratacak biçimde, kimseye rahatsızlık vermeden ölmeye niyetliydi. Sahip olduğu her şeyi kızlarına bırakmıştı, her biri on sekizine basana kadar bu mal varlığını bir vekil yönetecekti.

"Bunu yapmayacaksın, değil mi?" dedim. "Yapacak olsaydın mektubu bana göstermezdin."

Hüzünle gülümsedi bana ve başını salladı. Hayır, yapmayacaktı, şimdilik. O bir din adamıydı, bir rahipti, belli sorumlulukları vardı.

"Sanırım seven ana-babalar, korku veya bunalım anlarında bu tür mektuplar yazıyor. Annemin, erkek kardeşime hamileyken, doğum sırasında ölmekten korktuğu için bana böyle bir mektup yazdığını biliyorum," dedi. Mektubu alıp çekmeceye koydu. "Hadi, Medea'ya dönelim. Bu yaşamda, insanı hiçbir şey teselli edemediğinde şiir edebilir, Euripides istediği kadar aksini söylesin."

O gece hemen hiç uyumadım. Luke'suz bir yaşamı düşünemiyorum. Eğer - eğer o ve ben birlikte ölebilsedik... Tarihte, babayla kız arasında bir intihar antlaşması olmuş mudur acaba? Bu Poe'nun yazacağı türden bir şey ama yazmış olduğunu sanmıyorum. Ne garip, öykülerini daha yeni okumama rağmen onları neredeyse unuttum, öğrendiğim pek çok şey gibi; ama açlıktan ölmek üzere olan siyah saçlı kadınların cinlere, eksantrik kişiliklere, hayaletlere, soytarılara ve işkence yeri olarak tasarlanmış odalardaki çılgın doktorlara bir daha ayrılmamacasına karıştığı o öyküleri, uzun, karmaşık bir düş gibi anımsıyorum.

Bundan birkaç gün -belki de birkaç hafta- sonra, Spinny'ye her şeyi anlattım. Buna o kadar gönüllü değildim, ama en azından şu anki bunalımı geçene kadar Luke'un sürekli gözetim altında tutulması için yardıma gereksinmem var. A-düzeyi sınavlarım var şu sıralar ve sınav günleri evden ayrılmak zorunda kalıyorum.

"Keşke sıradan bir ailem olsaydı!"

"Bu da ne demek?" dedim.

"Keşke annem ölmeseydi. Neden öldü ki? Neden babamızı ilk adıyla çağırıyoruz ve onunla Yunanca ve Latince çalışıyoruz? Nefret ediyorum bundan, bu evden nefret ediyorum, hayaletlerle dolu burası ve hayaletlerden korkuyorum. Kediden ve o kadının ayak seslerinden ve adımı söyleyen sestten korkuyorum. Neden burada yaşamak zorundayız? Ne isterdim, biliyor musun? Sanırım bu seni pek ilgilendirmiyor ama yine de söyleyeceğim. Büyükanneyle onun evinde oturmak ve arkadaşlarımı yatıya çağırarak ve plak çalmak ve sıradan olmak isterdim."

Öylesine çocuk ki. Luke'u izlemek için okula gitmemesi çok önemli değil elbette, çünkü orada durumu zaten çok kötü. Bu geçen yıl içinde notları korkunç düştü. Endişe ve stresin bende etkisi çok daha farklı, bu bakımdan şanslıyım; her ne kadar iyi olmasam da, çok zayıf olsam ve sık sık başım dönse de, bu sınavlar bana çocuk oyuncağı gibi geliyor. Bu sabah bir mektup geldi, beni St. Leofric's Hall'a çağırıyorlar, sınav sonuçlarına bakacaklar elbette, ama Luke bunun yalnızca bir formalite olduğunu söylüyor.

Bahçede, şezlongda yatıyorum. Günün büyük bir kısmını burada geçirdim. Bütün yazın ilk güzel günü, hava bulutsuz, güneş çok sıcak ve parlak. Günün ilerleyen saatlerinde Allotria, Europeana ve Albertine çiçekleri (sarmaşık gülleri bunlar,) güneş ışınlarının etkisiyle açıldı. Bana az önce bir fincan kahve ve (yemeyi düşünemediğim) şekerli galeta getiren Rosemary, bunun bir sıcak dalgasının başlangıcı olduğunu söylüyor. Şezlongu gölgeye çektim, her ne kadar böyle güç harcadığımda nefes nefese kalıyorsam da. En kötüsü merdiven çıkmak, benim için bunu yapmanın en kolay yolu dört ayak üstünde tırmanmak. Geçen hafta bir gece Spinny odasından çıktı, durup bana baktı.

"O kadını duyduğumu sandım," dedi. "Onun etek hisirtisini duyduğumu sandım ama senmişsin. Bacaklarının haliya sürtünmesiymiş. Bence sen delisin."

"Ciddi misin?" dedim.

"Eğer annem yaşıyor olsaydı seni bir şeyler yemeye zorlardı. Büyükanne seni ve nasıl hiçbir şey yemediğini anlatacağım. Luke'tan da beni bir yatılı okula vermesini isteyeceğim."

Bu son isteğini iletip iletmediğini bilmiyorum. Luke'la aramız soğudu, çünkü bundan birkaç gün sonra bir gece onu çok kırdım. Yorgun ve bitkindim, başımı oturduğumuz kanepenin arkasına yaslamıştım ve bütün gücümle Luke'un gürleye gürleye, Euripides'in Menelaus'a yaptığı büyük bir konuşmayı okuyuşunun olabildiğince tadına varmaya çalışıyordum; duyarsızca uyuyakalmışım.

Luke'un kesin ve sinirli sesi beni uyandırdı.

"Hadi Elvira, bütün gününü saçma sapan şeyler yapmakla geçirip yorgun düşen ve geceleyin ciddi bir iş yapacak hali kalmayan genç bir kadına harcayacak zamanım yok benim."

Özür diledim. Gerçi bütün günümü burada, bahçedeki bu şezlongda yatarak geçirmiştim ama, söylediklerindeki doğruluk payını görüyordum.

Ama hiçbir şey onu, gözle görülür bir ilgisizlik kadar sinirlendirmez. Önemsenmemek kadar tatsız bir şey yoktur onun için.

"Belki de sen, ergenlik uğraşlarının mı yoksa Euripides'in mi önceliği olduğuna karar verene kadar birlikte okumamız daha iyi olacak."

Neden bu beni bu kadar az üzüyor? Pek az şey ilgimi çekiyor ya da dert oluyor bana ve yine yazıyorsam da ne yazdığımı pek bilmiyorum. Okurken uyuyakalıyorum.

Dün Büyükanne geldi. Hava bugünkünden daha serindi ve Spinny'yle ben içeride oturuyorduk; onun yüzü asıktı, küskün duruyordu çünkü Luke ona, yeni erkek arkadaşı Tom'la yalnız çıkmasına izin verilmeyeceğini beni de yanlarında götürmeleri gerektiğini söylemiş. Kendimi böyle bir bakıcı rolünde düşünemiyorum, bu iş için yeterince güçlü olduğumu varsaysam bile...

"Seni Dr. Trewynne'a götüreyim," dedi Büyükanne. "Belki de hastanede olman gerekir."

"Yo, hayır," dedim, biraz gülümseyerek, bir zamanlar Mary Leonard'a gülümsediğim gibi. "Hayır," ve onu uzaklaştırmak için bir kolumu kaldırdım.

Onun ve Spinny'nin, bir zamanlar beyaz ve pürüzsüz olan koluma baktıklarını fark ettim. Bu benim de kafamı kurcalıyor, her tarafım ince sarı tüylerle, avuç içlerim ve ayak tabanlarım dışında bütün bedenimi saran bir lanugo ile kaplandı. Zayıf bir kedi gibi tüylendim.

"Açlıktan ölüyor!" diye haykırdı Spinny ve üzerime atlayarak beni kollarına aldı.

Onu uzaklaştırmaya çalıştım. Çinliler, yağ, kaymak ve peynir yiyenlerin kokusundan yakını; ne demek istediklerini anlıyorum. Zavallı Spinny ağladı, yüzü kızardı, şişti ve Büyükanne, benim için ne yapılması gerektiği hakkında Luke'la konuşacağını söyledi.

Ölüyor olduğum doğru. Bunu kayıtsızlığımdan anlıyorum. Kimse önemli değil artık benim için, Luke bile pek değil. Gelecekle ilgilenmiyorum, çünkü bu günden, bu geceden ötesini göremiyorum. Paradoks da burada işte. Tamamıyla ruh olabilmek için bedeni yok saymaya, nefsimi kırmaya koyuldum ve bunu başardım, etimi harcadım, kanımı seyrelttim, öyle ki elimi batan güneşe doğru tuttuğumda ışığın, deri ve kemikten, tendon ve damarlardan, bir Albertine gülünün krem pembesi ışıltısıyla geçtiğini görüyorum. Ama bunu yaparken ruhu da seyreltip bitirdim, çünkü anlaşılan ruh, varlığını sürdürebilmek için bedene muhtaç. En azından benimkisi, bedenin yiten canlılığıyla birlikte canlılığını, sıçrama, yükselme ve aşma yeteneğini yitirdi. Yorgunluk ve dinlenme özlemi dışında pek bir şey kalmadı geriye.

Işık hızla azalıyor ve o iyice ölgünleşirken havadaki parfüm artıyor: Güllerin, hanımelinin ve beyaz philadelphus'un kokusu. Arılar tembel tembel kovanlarına doğru gidiyor, gece kelebekleri, ışığı aramak için ortaya çıkıyor. Luke'un, evin karanlık duvarında kavuniçi bir kare gibi duran penceresine doğru uçuyorlar. Burada yatmış, o parlak kareye bakarak, güzel gecelerde uyumadan önce hep penceresini açan Luke'un, bu gece neden penceresini kapalı tuttuğunu düşünüyorum.

Neden bütün gece burada uyumayayım? Kim bilecek, kimin umurunda? Spinny, gece içkisini getirdikten az sonra Luke yattı. Bana da bir tane getirdi, döktüğümde kuru toprağın hızla emdiği süte benzer birikintiyi görebiliyorum.

Okumak için fazla karanlık artık, Poe da çimenlerin üstüne düştü. Kâğıt görülmez hale gelirken el yazım da iyice bozuluyor.

Eğer uyumaya bırakırsam kendimi, bir daha uyanır mıyım?

Yağmur kara dönüştü, büyük, yumuşak taneler halinde yağıyor şimdi. Bu yüzden günün bütün temposu değişti, çünkü yağmur sert bir rüzgârın etkisiyle hızlı hızlı, sicim gibi yağıyordu, ama şimdi rüzgâr esmiyor ve kar taneleri, bir düşteymiş gibi düşüyor. Bahçe yavaş yavaş örtülüyor; katedralin batı yüzündeki yeni oyulmuş azizler beyaz kepler giymiş, meleklerin kanatları, martılarınkine benzer beyaz tüylerle kaplanmış. Eve geldiğimde ilk fark ettiğim şey oydu; bu büyük perdenin, önündeki iskeleden kurtarıldığı ve yedi yüz yıl önce olduğu kadar temiz ve görkemli bir hale getirildiği.

Spinny bir kardan adam yapmaya başladı, büyükanne onun bu iş için fazla büyük olduğunu söylüyor, ama bilmiyorum - yaşın bu işle ne ilgisi var? Bugün ben de dışarı çıktım ve bu, ilk değil. Bir mil yürüyebileceğimden eminim, havalar düzelir düzelmez de yapacağım bunu. Bir defa benim boyumda bir kızın olması gereken kilodayım neredeyse, bir-iki kilo daha alsam tamam olacak. Bu sabah üniversiteye kadar yürüdüm ve geçen ekim hasta olmasaydım gideceğim St. Leofric's Hall'un önünde durdum. Bir öğrenci bisikletiyle geldi ve büyük, taş kemerin altından içeri girdi. Bana gülümsedi ve "Selam!" dedi, ben de ona gülümsedim, bir şey demedim ama. Yine de bu büyük bir ilerlemeydi.

St. Leofric'tekiler yerimi saklıyorlar, bu sonbaharda başlayacağım. O zamana dek on dokuzumu geçmiş olacağım ama ne fark eder ki? Luke öldükten sonra o kadar uzun bir süre o kadar hastaydım ki yaşamımın bir parçasını, gençliğimin, bir daha geri gelmeyecek çok önemli bir kısmını, tümüyle yitirmiş gibiyim, çünkü evet, Luke öldü ve belki bir gün nasıl öldüğünü yazabilirim, ama şimdi değil, kesinlikle şimdi değil... Bununla yüzleşebilmem ve üzerinde sakın sakın düşünebiliyor olmam yeterli.

Çok değiştim. Bunu biliyorum, hissediyorum, dahası, herkes sürekli aynı şeyi söylüyor bana. Büyükanmem örneğin. Luke öldükten sonra kendi evini kapatıp bizim yanımıza taşındı, Spinny'ye bakmak ve ben hastaneden çıktıktan sonra bana hemşirelik etmek için.

"Farklı bir kız oldun, Elvira," dedi bana, yatağında doğrulup yemek tepsimi ondan alacağım sırada, çocukken kullandığımız adla ona seslendiğimde.

"Nine."

"Hiç sesimi çıkarmıyordum," dedi, "ama seni izliyordum, dinliyordum ve o halden kurtulman, eğer kurtulursan, ne kadar sürecektir diye merak ediyordum."

"İnsanların yaşam-ortası krizi geçirdiğinden söz edilir," dedim. "Ben bir ilk-yaşam krizi geçirdim, belki de yaşam-öncesi, çünkü daha yaşamaya doğru dürüst başlamış sayılmam, değil mi? Bir zamanlar yeterince sıradandım, sonra birden garipleşmeye başladım sanki."

"Garipleşmek için yeterli nedenin vardı canım."

Luke'un ölümünü düşünüyordu, onu nasıl bulduğumu ve neler gördüğümü.

"Hayır, ondan önceydi. On dört yaşındayken başladı, annemin hastalığıyla."

Ve aynı gece, annem öldükten ve Mary Leonard geldikten sonra buradaki yaşam ve bize neler olduğunu anlattığım yazıları arayıp buldum. O zamanlar yazdığım şeyler, o zamanki kişiliğim yüzümü kızartıyor. O yapmacık, bilgic, küstah, neredeyse deli kız -o gerçekten ben miydim? Ve hangi hayali okuyucu için yaratıyordum bütün o yanlış izlenimleri?

Kendim hakkında fark ettiğim en doğru olgu -her ne kadar bunu olduğundan önemsiz gösteriyorduysam da- Gotik roman ve öyküleri çok sevdiğimdi. Sevgi yanlış sözcük, 'tutku' gerçeğe daha yakın. Kendimi Poe'nun, bir ölüm evinde yaşayan hastalıklı kadın kahramanlarından biri olarak görmeye başlamıştım, oysa gerçekte zavallı, yalnız ve kafası karışmış bir kız kardeşi, dul bir ebeveyn olmakla başa çıkamayan bir babası olan nevroitik bir genç kızdım. Zavallı Luke. Onu şimdi daha iyi görebiliyor ve anlayabiliyorum, korkarım onun gerçek yüzü de bu; kendi içine kapanık ve ilgisiz, bizlerle ancak bir öğretmen-öğrenci ilişkisi kurabilen bir insan. Ve bu da kendimi en yanlış tanıttığım alan. Örneğin, Spinny ve benim, Luke'la Latince ve Yunanca çalıştığımız doğruysa, kesinlikle ima ettiğim kadar iyi değildim. Sonra on beş yaşında Antigone okuyacak ya da Spinny'ye öğretmenlik yapacak düzeyde de değildim.

Şimdi başladığım günlüğün daha dürüst olacağını umuyorum. Biraz da gelecek yıl boyunca yapacak bir şey olsun diye başladım buna -gelecek izin yılı boyunca, eğer öncül bir çalışma olmadan izin yılı olursa- ama her gün yazmayı beklemiyorum, çünkü çok okumam gerekiyor. Bu arada kibirli bir şekilde tahmin ettiğimin aksine, A-düzeyi sınavlarımı kolayca halletmek şöyle dursun, üniversiteye yeterli gelecek notları bile zar-zor aldım ve eğer babam olmasaydı...

Büyükanmem dün, fazla alçakgönüllü olmanın, benim için neredeyse önceki gururum kadar zararlı olacağını söyledi.

"Bir sarkaç olmamalısın, yavrucuğum" dedi, "Sürekli bir o yana bir bu yana gidip gelmemelisin."

Yani buna da dikkat etmeliyim. Her şeye dikkat etmeliyim. O ilk-yaşam krizi yıllarının etkisi yazımda, bilgiclik taslayışlarımda, modası geçmiş cümle kuruluşlarında hâlâ görülebiliyor. Bunları yıkmak için çok çaba harcayacağım. Ve bunu ekimden önce, bir hoca ya da gözetmen için denemeler yazmaya başlamadan yapmalıyım.

Kar şimdi hızlı hızlı yağıyor, Spinny kardan adamını tam zamanında bitirdi, kafasına da herhalde büyükbabamıza ait olan eski, siyah vaiz şapkasını taktı. Birden kuvvetli bir rüzgâr çıkınca koşarak eve girdi. Beş dakika sonra burada, yanımda olur. Yeniden eve dönmeme çok sevindi, ben de hastanedeyken Luke'u değil, Spinny'yi özlediğim için yalnızlık çekiyordum daha çok, bunu biliyorum.

Geçmişte kalan o utanç verici günlerde zavallı Bayan Cyprian'a gerçekten öyle kaba davrandım mı? Kesinlikle anımsayamıyorum, ama eğer öyleyse, kimse ondan daha olgun ve iyi kalpli olamaz, çünkü o gece, sabahın o erken saatlerinde, Luke ölmüş, Spinny ve ben bu hayaletli evde yapayalnız kalmış yetimlerken, her şeyle o uğraşmıştı. (Böyle yazmayı bırakmalıyım, bırakacağım, ama bu cümlelerin kalmasına, beni uyarması için izin veriyorum.) Zavallı Bayan Cyprian! Sabahın üçünde uyandırılıp yataktan çıkartıldığını düşünün, kapınızda titreyen iki kız buluyorsunuz ve birisinin elleri kanlı! Paltosunu giyip bizimle geldi ve her şeyle ilgilendi. Ve bu her şeyin içinde benimle ilgilenmek, bir ambulans çağırıp beni hastaneye götürmek de vardı, çünkü hole girdiğimiz anda yere düşüp bayılmıştım.

Şimdi bunu doğanın beni koruyuşu olarak görüyorum. Ama ardından gelen o düşüş, anımsamayıp, o uzun yarı-baygınlık dönemi olmasaydı, Luke'un ölümü hakkında kendimi pekâlâ kandırabilirdim. Mary Leonard'ın katedralin batı yüzünden düşüşünden sorumlu olduğuma nasıl inandıysam, aynı şekilde babamın ölümünde de parmağım olduğunu düşünmeme yol açabilirdi o sıralardaki ruh halim. Ama öyle olmadı. O tartışmasız intihardı, "Dengesinin sarsıldığı bir anda" demiş otopsi memuru, Spinny'nin söylediğine göre.

Onun ölümü bana elbette hiçbir yarar sağlamadı, bıraktığı mirası yarar olarak saymazsak. Bazıları sayardı kuşkusuz. Oldukça büyük bir miktar para var, ev Spinny'yle bana kaldı, Spinny'nin payı, o on sekiz yaşına gelene kadar vesayetle kalacak. Vasiler büyükannem ve Luke'un kardeşi amcamız Sebastian. Hepsi de bu evden çıkmamızdan yana, ben neden kalmak istiyorum anlayamıyorum. Zavallı büyükannem evine dönmek istiyor, bizi de sevine sevine beraberinde götürür.

"Bizi bırakıp gidebilirsin," dedim ona dün. "Biz kendimize bakabiliriz, hem Rosemary de gelecek haftada iki gün. On sekizimi geçtim ben, benim yaşımda bir sürü kız çoktan evlenmiş oluyor."

"Seni Spinny'yle yalnız bırakamam hayatım," dedi.

Ne demek istiyor? Bazen benden kuşkulandığını, bir zamanlar ne olduğumu, nasıl olduğumu anımsayıp bana güvenilmeyeceğine karar verdiğini düşünüyorum. Spinny'yi aç bırakacağımı mı düşünüyor örneğin? Yoksa genel bir olgunlaşmamışlık mı, sorumsuzluk mu bende görüp korktuğu?

"Çok iyi idare edebiliriz," dedim. "Spinny çok iyi bir aşçı; biliyorsun. Biliyor muydun? Luke onun okulda ev ekonomisi dersi almasına hiç izin vermezdi, ama şimdi o -yani, Spinny- bu konuda harika. Geçen akşam, Sheila izin deyken yemeği o yaptı."

Büyükannem büyük bir şefkatle baktı bana. "Biliyorum hayatım. Senin yediğini görmek beni çok sevindiriyor. Anoreksikken senin için nasıl endişelendiğimi bilemezsin."

Kendimden memnunum. Kendimi tutup hatasını düzeltmedim, o sözcüğün doğrusunun 'anorektik' olduğunu söylemedim ona. İlerliyorum.

Hastayken saçımı kestiler. Yatalaklara hep yapılıyor bu sanırım, özellikle komada veya yan-baygın olan insanlara. Samson'un saç kesildiğinde bütün gücü de gitmiş, bugünse insanların gücü tükenmesin diye kesiyorlar saçlarını, garip değil mi? Şimdi saçlarım çok kısa, kâkül bırakıyorum, bazen gözlerime makyaj da yapıyorum.

"Yakında erkeklerle çıkmaya da başlarsın," dedi Spinny bugün, belki de çok haksız değil.

En azından bunu istiyorum ve çıkmıyorsam bunun nedeni, bana çıkma teklif edecek kimseyi tanımamam. Bana gülümseyip "Selam!" diyen çocuk dışında. Dün akşam onu rüyamda gördüm. İkimiz de bisiklete binmiştik, kırlarda yan yana gidiyorduk, çok mutluydum, ileride ufak mavi ve gizemli olur ve insan öteki tepenin arkasında ne olduğunu merak eder, heyecanlanır ya, işte ona benzer bir mutluluktan duyduğum.

Bu günlüğe en son yazalı üç gün oluyor çünkü sürekli bir şeyler yaptım. Büyükannemle Londra'ya gidip giyecek aldık bana. Sebastian Amca'yla, bürosunun yakınındaki bir lokantada öğle yemeği yedik, sonra bir film izledik ve oldukça geç döndük -en azından, benim gibi, dokuzda yatakta" olmaya alışmış biri için geç. Normalde ertesi günü dinlenmeye ayırırdım ama kendimi yorgun hissetmiyordum ve haftalardır, aylardır yapmak istediğim şeyi yaptım, ilk kez Luke'un çalışma odasına girdim, masasına oturdum, el yazısına ve kitaplarına baktım ve sonunda masasının çekmecelerini açtım. Çok kötü oldum ve kendimi vefasız hissettim ilkin, ama sonra düşündüm, neden olmasın? Neden kendimi böyle hissetmeyeyim? Bu çok doğal. Hissettiğim şey (odaya Luke'un ölümünden beri el sürülmedi ve yalnızca dava vekiliyle bilirkişi girdi buraya) Luke'un neredeyse soğuk bir biçimde, saplantı halinde düzenli, derli-toplu ve temiz olduğuydu. Ama yine de Luke hakkında yazmayı erteleyeceğim.

Luke'un, içinde intihar mektubunu tuttuğu çekmeceyi açmaya elim varmadı, oysa mektubun artık orada olmadığını biliyordum elbette. Yalnızca tutamağa dokunabildim, sonra çektim elimi. Altındaki çekmecede Spinny ile benim bütün karnelerimiz duruyordu, neredeyse bir yıl önce bahar döneminde gelen son ikisi dahil.

Onlar hakkında düşünmemeye çalıştım. Ne de olsa üzerlerinden bir yıl geçmişti. Çekmeceyi kapatıp Luke'un kendine özgü sistemiyle düzenlenmiş ve kataloglanmış kitaplarına baktım. Bir an Newman' in Apologia'sini yanağıma dayadım, gözlerim kapalı. Ama o çekmeceyi yeniden açmak ve o karneleri yeniden okumak zorundaydım. Hakkımızda yazılan sözcükler irkiltti beni: 'İlgisiz,' 'tembel,' 'kendi dünyasında,' (ben); 'geri,' 'ilgisini yoğunlaştıramıyor,' (Spinny).

Annemizin ölümü Spinny'yi sandığımdan çok daha fazla etkilemişti. Luke'la ben bu açığı kapatmalıydık, ama yapmadık. Birbirimizi yeğledik. Yoksa bu konuda da mı kendimi kandırıyorum, yoksa Luke beni de öğrencilerinden biri olarak mı görüyordu, olağanüstü uysal ve yumuşak başlı bir öğrenci? Yine de Luke Spinny'nin iyiliği için yatılı okula gitmesine izin vermedi, Spinny'nin de bunu hissettiğinden eminim; kalbinde. Tom'la birlikte olduğuna seviniyorum, her ne kadar bir araya geldiklerinde küçük çocuklar gibi davranıyorlarsa da. En sevdikleri şey, büyükannemin televizyonunda, cumartesi sabahları sürgit gösterilen çizgi film programını izlemek. Bir de şu Kinder denilen, içinden oyuncaklar çıkan ve yedi yaş altı pazarına seslenen yumurta çikolatalardan alıyorlar.

Bütün bunlara ters düşen şey, Spinny'nin hiç de küçük bir kıza benzememesi. Benden daha büyük gösteriyor, herkes söylüyor bunu, daha uzun ve daha iri, hatta şişman (hep o Kinder yüzünden), geniş kalçaları ve kırk yaşındaki bir kadınsı benzeyen göğüsleri var. Teni olgun şeftali renginde, üst dudağında koyu tüyler var, parlak kahverengi saçları da gür bir çalığı andırıyor. Yüz hatlarımız benzeşiyor herhalde, ama

onun dışında birbirimize benzemiyoruz. Ona baktığınızda, tanınmıyor olsanız, sakın, mutlu, hatta doymuş, duyarsız, düşgücü eksik ve geceleri iyi uyuyan biri olduğunu düşünürdünüz. Yalnızca büyükannem ve ben biliyoruz öyle olmadığını, çünkü eminim onun ne tür geceler geçirdiği ve neler haykırdığı hakkında Tom'un en ufak bir fikri yok.

Cyprian'ların kedisi öldü. Arab'a altında kalmadı, sanırım yaşlılıktan öldü, çünkü ölüsünü, manto dolabının bir köşesinde soğumuş ye katılaşmış bir halde buldular. Yine de Spinny çoğu geceler, odasında bir kedi görüyor. Doğrudan doğruya değil, diyor, gerçek bir kediyi görebileceğiniz gibi, karşınızda bir mindere oturmuş, bıyıklarını yalarken değil; göz ucuyla gördüğü, görüş alanının hemen ucunda, retinasının kenarında sessizce yürüyen bir kedi, hızlı ve karanlık bir devinim, yitip giden bir görüntü, o kadar. Yani, çoğu kez. Kimi zamansa -ki bu sık sık oluyor- kedi karşısına geçiyor, yatağının, hatta Spinny'nin, üzerine oturuyor, sarı gözlerini onun korku dolu kahverengi gözlerine diyor, hiç kırpmıyor gözlerini - işte o zaman çığlık çığlığa yardım istiyor Spinny.

Elbette büyükannem ve ben koşarak geldiğimizde ortada hiçbir şey olmuyor. Spinny için de olmuyor - yalnızca kokusu kalıyor. Kedi orada olmadığına bile kokusunu duyabildiğini söylüyor. Benim duyabildiğim tek şey, Spinny'nin korkudan ter içinde kalmış bedeni.

"Eğer onu bulabilseydik," dedi bir önceki gece, "kediyi olduğu yerden çıkartıp atabilirdik."

Odadan çıkıp kapıyı kapattıktan sonra büyükannem bana ne demek istediğini sordu.

"Belki taşınırsak?.."

"Bir hayalden kaçılmaz," dedi büyükannem. "Gördüğü şey her neyse, kafasının içinde."

Dr. Trewynne'i anımsattım.

"Bazen," dedi büyükannem, "Spinny'nin sorunlarından pek çoğunun, senin Dr. Trewynne'min ona yıllardır verip durduğu ilaçlardan kaynaklanıyor olabileceğini düşünüyorum."

Bu evi seviyorum ve bırakmak istemiyorum, burada olan bütün korkunç şeylere rağmen. Kalp taşları üzerinde yürüdüğümüz yolu, sarmaşık güllerle kaplı duvarları, katedralin, her zaman yeni bir şeyin bulunabildiği, görülebildiği dev bir rölyef resme benzeyen batı yüzünü seviyorum. Yaşamının o son aylarında Luke, buna bakmaya dayanamıyordu, çalışma odasındaki ışığı yakıyor ve görmemek için perdeleri kapalı tutuyordu. Bir vazoya onun için kırmızı yıldız çiçeği koyduğumda çiçekleri atmıştı, kırmızı çiçeklerin ona, kalp taşlarının üzerinde, kırmızı elbisesiyle ölü yatan Mary Leonard'ı anımsattığını söylemişti.

Spinny okula gittikten sonra çalışma odasına döndüm. Gözlerim kapalı, ellerim meşenin serin, damarlı yüzeyine dayalı, oturdum. Bir süre sonra kalktım, bahçeye gidip bir demet kır çiçeği topladım, yarı erimiş karın arasında bulabildiklerim, bir-iki kardelen ve bir tane karaçöplemeydi. Bu hüznü çiçekleri bir vazoya yerleştirip pencerenin kenarına koydum, sol elimin yanına koymak için tek bir kardeleni ayırdım. Sonra üçüncü çekmecedan, 'Noogenesis'in tamamlanan kısmını, ilk dört bölümü çıkardım. Oturup bunlara baktım; dans eden, anlamsız bir yığındı sözcükler, anlaşılmazdı.

Eğer Luke'un böyle öleceğini bir yıl önce görebilmiş olsaydım, her ne pahasına olursa olsun, bunun için teoloji diploması almam gerekse bile, bu eseri tamamlamaya yemin ederdim, eminim. Şimdi bu saçma görünüyor. Bunu hiçbir zaman yapamazdım, yapmayı da istemezdim. Ama vefasızlık ya da suçluluk duygusu yerine, bir tür sevinç kapladı içimi, bütün gençliğimi, bütün yaşamımı belki de, yanlış seçilmiş bir öğrenime ve içe kapanmaya feda etmediğim için. Son anda kurtulmuştum, tam kenardayken geri çekilmiştim, uzun bir katarsis sonucunda normalliğe ulaşmıştım.

Luke'un ölümüydü elbette beni kurtaran.

Artık yazabilirim. Çözünmenin eşiğinde olduğum o yaz gecesini yeniden yaşayabilirim şimdi. Eğer o şekilde yaşamayı biraz daha sürdürseymişim, önce görme yeteneğimi, sonra da böbreklerimi yitireceğimi söylediler bana. Başka şeyler de söylediler. Bütün bedenimi kaplayan o sarı tüyler anoreksi belirtisi. Bense bunu insanüstülüğümün bir işareti, neredeyse kutsal işarete benzer bir şey olarak yorumlamıştım. O akşam çimene serili battaniyemin üstünde, bir deri bir kemik kalmış kollarımdaki parlak posta, güneşin son ışıklarında bakmış, aynı yumuşak tüyleri içbükey karnımda ve düz göğsümde de hissetmişim.

Gökyüzü, mücevherimsi bir laciverde bürünmüştü, ufuk çizgisindeki günbatımı, yanan bir kenar gibiydi. Büyükannemin portakal çiçeği dediği beyaz philadelphus'lar, havayı ağır bir kokuyla doldurmuş, kırmızı güllerimizin daha hafif, daha keskin kokusunu bastırıyordu. Yattığım yerden Luke'un kapalı penceresine bakıyordum, ışığın sönmesini ve Luke'un gelip pencereyi açmasını bekleyerek. Konuşmadan, uzunca bir süre birbirimize bakacak, gözlerimizin bu şefkatli ve hayranlık dolu buluşmasından sonra, huzur içinde ölecektim, olacakları böyle tasarlıyordum.

Ölümün biçimleri ve nasıl geldiği konusunda ne kadar da bilgisizmişim! Açlıktan ölmenin acısız bir yitip gidiş olacağını sanıyordum, o sıralar vitamin eksikliğinden kaynaklanan körlükten, iskorbitten, anemiden, sıvı tutulmasından ve ciğerlere hava gitmemesinden haberim yoktu. Poe da fazla bir şey bilmiyordu ölüm hakkında; o ve arkadaşları bana yanlış şeyler öğretmişti.

Luke'la bu yakınlığım hakkında da kendimi kandırmış olmam garip, çünkü uzun süredir yakın değildik, birbirimize yabancılaşmıştık, uzaktık, hatta düşmanca davranıyorduk. Eğer o sıralar kendime karşı dürüst olabilseydim, ona duyduğum şeyin sevgiden çok nefrete yakın olduğunu itiraf ederdim.

Poe'yu okuyamayacak kadar kararmıştı hava. Gözlerim Luke'un penceresine, o altın dörtgene dikili olarak uyuyakaldım. Ya da, uzun bir süre, böyle uyuyakaldığımı düşünmek istedim. Gerçekteyse başımı kollarımın arasına gömüp yüzükoyun yattım kuşkusuz.

Beni Spinny uyandırdı. Gözlerimi açtığımda, bir uyurgezerin donuk gözleriyle ve bomboş bir ifadeyle tepemde durduğunu gördüm ayışığında. Neden kalktığını, beni aradığını, beni bulamayınca da neden Luke'a gittiğini hiç sormadım sanırım. Belki de, o sırada bile, hayaletlerden birini gördüğünü veya duyduğunu, kanıksamış bir şekilde varsaymışım.

"Görmen gereken bir şey var," dedi.

Ne demek istediğini sordum.

"Halının üstünde bir şey. Düş görmüş olamam, değil mi? Çok dikkatli baktım. Işığı açıp yeniden baktım, başımı çevirdim ve bir kez daha baktım. Düş görmüş olamam. Işığı da hâlâ açık."

Üşümüştüm, çiy ve geceden dolayı,-ama korkudan da.

"Bağırdım," dedi Spinny, "ama yanıt vermedi."

Işığı hâlâ açtı, bir sürü güve parlak camlara uçup çarpıyordu.

Halsizdim. Eve girip merdivenleri tırmanacak gücü nereden bulduğumu gerçekten bilmiyorum. Bir ara Spinny'nin koluna tutunduğumu anımsıyorum. Luke'un kapısının önündeki holde, tam kapının altında, halının başladığı yerde -Luke'un aşırı sâde odasında taban, bir ayrıklık hücresi gibi çıplaktı, yerde yalnızca döşeme tahtası vardı- kırmızı bir leke, soluk yün liflere bulaşmıştı. Spinny'yle birbirimize baktık, yüzü taş gibiydi, daha kesin olmak gerekirse, tamamen beyazlatılmış bir mermer gibi.

"Yüzün hayalet gibi bembeyaz," dedi bana.

Spinny kapıyı açtı. Bunları yazmak, şimdi, yedi ay sonra bile öldürüyor beni. Çok fazla kan vardı, bir ırmak gibiydi, daha tam pıhtılaşmamıştı, yataktan dökülüp kapıya kadar, içeride ne olduğunu haber verircesine (ki vermişti) akmıştı. Luke sırtüstü yatıyordu, giyinikti ama gömleğinin yakası açıktı, kolları sıvalıydı, ikimizden de daha beyazdı, kansız bir mum beyazı, bütün kanı bileklerindeki kesik damarlardan dışarı akmıştı çünkü.

Büyükbabamıza ait olan, inci saplı, yıllardır kullanılmayan ve deri kılıfının içinde duran ustura, başının yanındaki yastığın üzerindeydi, öteki yastığın üzerindeyse bana yazdığı mektup duruyordu, dikkatle oraya konmuştu, üstüne de atalarımızdan birinin Parthenon'dan, bu daha bir suç değilken getirdiği bir taş parçası yerleştirilmişti. Mektup, sonunda kullanılmıştı anlaşılan. Fikrini değiştirmemişti. Bunu yapmayı her zaman düşünmüştü.

Soğukkanlılıkla yazıyorum. O sırada soğukkanlı değildim. Onu görünce ikimiz de çığlıklar atmaya başladık. Ona neden dokunduğumu bilmiyorum, yaşamı hâlâ kurtarılabilir mi diye belki, ısısına bakmak için. Kırmızı ellerimin ürkünç görüntüsü Spinny'nin daha yüksek sesle çığlık atmasına, pencereye koşmasına, sonunda açmayı başardığıdaysa geceye avazı çıktığı kadar bağırmasına yol açtı. Kimse onu duymadı, kimse gelmedi. Merdivenlerden düşe kalka indik, evden çıktık, nereye gittiğimizi bilmeden koşuyor, yardım arıyorduk, nereden geleceği önemli değildi, Bayan Cyprian'ın kapısında bulduk kendimizi, kapı tokmağını vurup zili çalarken, mektup yarığından içeri bağırarak yardım isterken bir yandan da hıçkırığa hıçkırığa ağılıyorduk.

İşte Luke'un ölümü; böyle oldu her şey. Hemen hemen bayıldım ve çok ciddi bir biçimde hastalandım. Beni hastaneye götürdüler ama bunu hiç anımsamıyorum, bir sabah uyanıp bütün saçlarımın gitmiş olduğunu, bedenimi kaplayan tüylerin döküldüğünü, büyükannemin başucumda oturduğunu ve bütün bunları hayal etmediğimi anlatmaya hazırlandığını görene kadar geçen haftalar hakkında hiçbir şey yok belleğimde; saçımı, kestikleri haliyle verdi-bana büyükannem; naylon bir torbada duran, lastik bantlı iki altın saç örgüsü...

Sonraki haftalarda, yavaş yavaş, azar azar bana Luke'un ölümünden sonra olanları anlattı, soruşturmayı ve olayın intihar olduğuna karar verilmesini. Luke önce ilaç almıştı, gece içkisiyle içmişti uyku haplarını, usturayı kullandığı sırada uyumak üzere oluşu, unutuş'un eşğinde oluşu, büyükannemi de benim gibi teselli etti biraz...

Ev, geri döndüğümde gerçekdışı ve düşsel göründü bana. Aynı gibiydi ama çekirdeği, ruhu belki de, yoktu artık. İki gün sonra büyükannem bana Luke'un çalışma odasının anahtarını ve Luke'un bana yazdığı mektubu verdi. Otopsi memuru işini bitirince geri getirmişti. Ama içeri girmem, anahtarı kullanmam ve aynı zamanda çalışma odasını kapatan görünmez, ele gelmez mühürleri kırmam için uzun bir sürenin geçmesi gerekti. Dün, ikinci gelişimde, toz tabakasının ne kadar kalın olduğunu fark ettim. Aynı anda hem son derece düzenli, hem de tozla kaplı olan bir odada garip, kötücül bir şeyler var, arkeologların ilk girişinde bir kral mezarında olacağı gibi.

Rosemary'nin buraya girip odayı temizlemesinin ve havalandırmasının bir sakıncası yok artık. Mozolelerde sağlıksız bir taraf var. Spinny okuldan döndüğünde, çalışma odasının kapısından parmak uçlarında girip eşikte sessiz bir hayret içinde durduğunda bunu ona da söyledim.

Yapabileceğimiz değişiklikleri düşünüyordum. Luke'un yatak odasını hiç kullanmamak daha iyi olabilir, ama biraz dağıtılıp yeniden düzenlendiğinde çalışma odasını ben alabilirim. Spinny'ye de kendiliğinden iki yeni oda verdim, ilk kattaki misafir yatak odası ve ona bağlı olan küçük oda. "Verdim" diyorum, "Önerdim" değil, çünkü verip vermemek hâlâ benim hakkım ve üç yıl sonra, Spinny on sekizine gelene kadar da benim olacak. Ama gücümü kötüye kullanmaya ya da vurgulamamaya kararlıyım, o yüzden yumuşak bir dille konuştum.

Yanıtı beklenmedi.

"Misafir odasında kimse hayalet görmedi hiç, değil mi?"

Bundan emin olduğumu söyledim. "Ama misafir odamızı Sebastian Amca'dan başka kimse kullanmadı, o da yıllar önceydi."

Bana baktı. "Bir de Mary Leonard," dedi, sesinde bir parça inanmazlık vardı. "Mary Leonard'ı unutmamıştın ya?"

Bir an için unutmuştum. Benim üzerimde gerçekte çok az bir etki mi bırakmıştı, yoksa onu kafamda 'bloke' mi ediyordum? Spinny yanıma gelip kollarını boynuma doladı. Bunu yapıyor bazen, çok sıcak ve tatlı bir biçimde; keşke daha fazla karşılık verebilsem, dokunmaktan daha çok hoşlansam. Küçük bir kahkaha attı.

"Tabandaki delikten bana bakmayacak mısın?"

"Bakar mıyım?"

"Bilmem. Ne yapacağından hiçbir zaman emin olamıyorum." Ama hâlâ gülümsüyordu, gözleri parlaktı, sanki o kötü geceler hiç olmamıştı.

"O odaya taşınacağım," dedi. "Ama başka bir eve taşınmayı yeğledim. Taşınamaz mıyız?"

Bunu düşünceğimi söyledim. Bu evi seviyorum ama. Burayı hiç bırakmayacağım.

Benim öğrenci çocukla konuştum; kararlaştırdık, birlikte sinemaya gideceğiz. Bir mucize bu sanki, hâlâ inanmakta güçlük çekiyorum. Adı Daniel, üniversitede ikinci sınıfta ve felsefeyle siyasal bilimler okuyor. Onunla Carey's'te, Spinny'nin okuldan çıkmasını beklerken karşılaştım.

Bugünlerde yiyorum. Oldukça çok yiyorum, ama Spinny'nin o çok bayıldığı yapışkan acıbadem kurabiyelerini, çikolatayı, kremayı değil. Cildinde tek bir nokta çıkmadığı, hep pürüzsüz ve parlak olduğu için ne kadar şanslı, değil mi? Carey's, caddeye bakan vitrininde muhteşem görümlü leziz kuru ve yaş pastaların bulunduğu, dükkânın arkasında, oturup, Spinny'nin deyimiyle 'tıkınılabilecek' bir kısmı olan yerlerden biri. Yaklaşık on dakikadır orada otuyordum ve öğrenciler içeriye dolmaya başlamıştı. Daniel'e bakındığımı biliyorum şimdi, ama o sırada bunu kendime bile itiraf etmezdim.'

Spinny gecikmişti her zamanki gibi, bir süre sonra ben de kalktım, mantomu iskemlelerden birinin üstüne bırakıp kendime bir espresso ve bir Harvest Crunch almaya gittim. Masaya döndüğümde Daniel'in öteki iskemlede oturmuş bugünkü gibi yumuşak bahar günlerinde bile taktığı, uzun, çizgili üniversite kaşkolünü boynundan çözerken buldum. Elbette o sırada adını bilmiyordum, ne söyleyeceğimi de kestiremiyordum pek.

O benim yerime konuştu. Ayağa fırlayıp özür diledi. Bu yerin tutulmuş olduğunu fark etmemişti. Kardeşimi beklediğimi, ama zaten üç tane iskemle olduğunu söyledim. Ve sonra cesaretimi toplayıp daha önce, St. Leofric'in girişinde karşılaştığımızı ekledim.

"Tabii ya," dedi. "O sendin. Yüzünü nereden tanıdığımı çıkarmaya çalışıyordum, seni düşümde gördüğümü sandım, biliyor musun? Düşlerimde harika yüzler görürüm hep ama bunlar hemen hiçbir zaman gerçek hayatta karşıma çıkmaz."

Çok iyi bir başlangıçtı.

Birbirimize adlarımızı söyledik, St. Leofric'te ikinci yılı olduğunu söyledi, ben de ekimde oraya başlayacağımı. Yetim olduğumu anlattım, o da öyleymiş, bir araba kazasında ölmüş ailesi. Bu kaşkolü nasıl hep taktığını, bu yüzden ünlü olduğunu, herkesin onu üç metre uzunluğundaki kaşkolünden tanıdığını anlattı. Hoştu, çünkü Luke'u anımsıyordu, bir dersine girmişti ve benim onun kızı olduğumun belli olduğunu söyledi. Sonra da konuşma biçimimi beğendiğini söyledi, dilim eskiydi, ne demek istiyorsam tam onu diyordum, daha önce böylesini hiç duymamıştı, okumuştı yalnızca.

Spinny sonunda geldi. Tom da yanındaydı; dördümüz orada oturup kahve içerken bir garip oldum. Neredeyse ilk kez kendimi bir genç kız gibi hissettim, diğer genç kızların yaptıklarını yapan sıradan bir genç kız. Yüzümden belli oluyordu herhalde, çünkü kardeşim ekler yerken bana baktı ve gülümsedi.

Ama o zamandan beri iki gece üst üste beni çığlıklarıyla uyandırdı. Misafir odasına taşınması hiçbir şeyi değiştirmeden anlaşılan. Koşarak içeri girdiğimde odası ısı ısı aydınlıktı, Spinny'nin, avizedeki ampulün yerine çok daha yüksek watt'li bir ampul takmış olduğunu fark ettim. Yatak lambasının yanı sıra iki de masa lambası vardı, birini Luke'un odasından, diğerini de aşağıdan getirmiş olmalıydı. Yatağının kenarında, titreyerek duruyordu.

"Green Margery gelip benim adımla seslendi. 'Despina, Despina' dedi."

"Kim geldi?" dedim.

"Cadı kadın," dedi Spinny. "Kedisini duvara gömdükleri cadı kadın. Anımsamıyor musun?"

O zaman anımsadım tabii. Luke'un bize anlattığı hikâyeyi anımsadım. Spinny sıkıca sarıldı bana, aseton ve kaynatılmış şekeri andıran tatlımsı kokusundan duyduğum tiksintiyi belli etmemek için kendimi zorladım. Ertesi gece kedinin kendisiydi gelen. Dediğine göre üzerine' oturmuş ve patisiyle yüzüne dokunarak onu uyandırmıştı. Spinny ışığı açık bırakmış olduğu için kediyi ve üzerindeki tozu açık seçik görmüştü, tozu ve boya kırıntılarını ve örümcek ağlarını; kedi sanki bir duvarın içinde kalmıştı.

Yalnızca bir hafta geçti aradan ama her şey değişti -iyisi ve kötüsüyle. Daniel'le üç kez buluştuk, bu iyiydi. Konuşmalarımızı yazmaya başlayamadım daha, güneşin altındaki her şey hakkında konuştuk çünkü ve çok konuştuk. Birbirimizden gerçekten hoşlanıyoruz- ve daha da fazlası.

İyi olan bir başka şey de büyükannemin tanıştığı bir adamın evimizin satılığa çıkıp çıkmayacağını sormuş olması. Bir emlakçı ona evin çok değerli olduğunu söylemiş ve bana çok fazla-görünen bir paradan söz etmiş, ama adam bunu ödemeye hazırmış. Elbette bunu düşünmeyi bile reddettim ama insanın, evine böylesine değer verildiğini bilmesi güzel bir şey. Bundan sonra da kötü şeyler bir sağanak gibi tepemize inmeye başladı.

Sebastian Amca hasta. Acil bir ameliyat için hastaneye yatması gerekti. Onu pek tanımıyoruz, bütün yaşamımız boyunca onu dokuz-on kereden fazla görmemiştir herhalde, ama o büyükannemin, hayatta kalan tek çocuğu ve büyükannem ölesiye endişeli, telefon her çalışında dehşete kapılıyor, ama yine de duymak istiyor. Başımıza gelen diğer şey ise düpedüz çok garip. Evin zemin katında, her tarafta, duvarlarda delikler ortaya çıkıp duruyordu. Bir elektrikçinin yeni bir priz takmak için yaptığı deliklere benziyorlar, çapları dört santim kadar, ama düzensiz, içindeki tirizler ve aradaki sıvalar gözüküyor. Bazı yerlerdeyse tirizler de kesilmiş ya da anlaşılan iyice içeri girmiş, sonra kocaman yarıklar var, içi karanlık ve boş ya da kesik kâğıtlar, talaş ve sonsuza dek kalan örümcek ağlarıyla dolu. Belli bir yaşa gelmiş eski evlerde görülen, uçaklardaki metal yorgunluğuna benzeyen bir tür toz çürüğünün etkisi mi acaba diyorum. İki gece önce böyle beş delik saydım, ikisi salonda, biri holde, biri geçitte, biri de yemek odasında. Luke'un çalışma odasının kilidini açtım - anahtarı bende duruyor- ama orada hiç delik yoktu. Ertesi sabahsa salonda, şöminenin sağ köşesinde bir tane daha ortaya çıkmıştı, ufak tefek işler çıktıkça bize gelen inşaatçıyı aradım, mümkün olduğunca çabuk geleceğini söyledi.

Büyükannem bununla ilgilenemeyecek kadar endişeli. Bir aşağı, bir yukarı yürüyüp duruyor, bir eliyle ağzını kapatıyor, bağırmasını engellemek istercesine. Çay saatinde kafası öylesine meşguldü ki bu defa Spinny'nin fazla yemesini engellemedi, o da koca bir Battenburg pastasının neredeyse hepsini, büyükannem ağır ve dalgın bir hareketle tabağı önünden çekinceye kadar bitirdi.

Bu dündü, yani perşembe günü. Akşam Daniel beni bir diskoya götürdü. Korkuyordum, nefret edeceğimi düşünüyordum, beğendiğim ve özendiğim ve yapmak istediğim her şeyin antitezi gibi geliyordu, ama ne garip ki çok sevdim, şaşırtıcıydı. Bütün gece orada kalıp dans etmeyi istedim, sırf büyükannem endişelenmesin diye Daniel'den beni eve götürmesini istedim, şu sıralar yeterince derdi var zaten.

Beni eve getirdi, birlikte içeri girdik ve ona duvardaki delikleri gösterdim. Ben dışarıdayken holde yeni bir delik çıkmıştı ortaya. Kesinlikle toz çürüğü değil, dedi Daniel, ama belki bir hayvan yapmış olabilir. Neden bu bana kedileri düşündürttü, kediler hiç delik kazmaz, değil mi?

Hafta sonunda eve gitmesi gerek ama pazartesi buluşmaya karar verdik, "Seni gerçekten özleyeceğim," dedi, çok mutlu hissettim kendimi. Ona el salladım ve ayışığında yoldan aşağı yürümesini izledim, kalp taşlarına düşen gölgesi çok uzundu, kaşkolünün arkadan sarkan iki ucunun gölgesi de kanat gibiydi. Hoşuna gitmek istiyorum, iyi olmak istiyorum. Onunla birlikteyken değil ama ayrıldıktan hemen sonra, geçmiş gözümün önüne geliyor ve Mary Leonard'la Luke'u ben mi öldürdüm diye soruyorum kendime.

Belki -ama, ah, umarım ben öldürmemişimdir! Anımsayamadığım doğru, ama suçluluğumu yenen, yüreğimi ferahlatan iki şey var. Birincisi, hiçbir zaman bir çakım olmadı ya da üzerimde bir çakı taşımadım, ötekisiyse Luke öldüğü sırada beji de yarı-ölü bir haldeydim; bir adamın bileklerindeki damarları kesecek gücüm yoktu.

Birden yorgunluk, başıma konmuş demir bir ağırlık gibi çöktü üzerime. Daha birkaç hafta önce hâlâ hastanedeydim, yataktan zar zor çıkabiliyordum. Yukarıya güçlkle çıkışım, Luke'un öldüğü geceyi anımsattı bana, Spinny'ye tutuna tutuna kendimi merdivenlerden yukarı sürüklemiştim. Odama ulaştığımda Woodhouse İngilizce-Yunanca sözlüğünü çıkarttım ve orada, sözlüğün arkasında duran siyanür kavanozunu gördüm. Neden bu kadar zamandır tuttum bunu? Biraz ondan nasıl kurtulacağımı bilemediğim için sanırım-gerçekten. Şimdi ilk fırsatta onu atmalıyım tabii.

O kadar yorgun olmama karşın çok kötü uyudum. Beşe kadar hiç uyumadım sanırım, uyandığımda da pencerelere dayanan koyu sis yüzünden hâlâ karanlıktı etraf. Sis öğleye doğru dağıldı ve o zamandan beri hava açık, güneş parlıyor ve gökyüzü mavi. Büyükannem mutlu çünkü hastaneye telefon ettiğinde Sebastian Amca'nın daha iyi olduğunu ve rahat bir gece geçirdiğini söylemişler. Londra'ya gidip onu görmek istiyor; yarın gidip pazar akşamı dönebilir, ama beni yalnız bırakmak istemediğini söylüyor. Spinny' yle başımızın

çaresine bakabileceğimizi söyleyip elimden geldiğince onu ikna etmeye çalıştım, sanırım gidecek, çünkü yarınki öğle yemeği için tavuk ve kek yapmaya mutfağa girdi.

Biraz uyumaya çalışacağım.

Garip bir şey oldu. Siyanür kayboldu ortadan. Emin olmak için bütün sözlükleri çıkardım, kavanoz kesinlikle gitmiş. Büyük olasılıkla Rosemary dün temizlik yaparken bulup attı, çünkü sözlüklerin hepsinin tozu alınmış. Böyle bir şeyi daha önce de yaptığını anımsıyorum. O sefer attığı şey siyanür değildi elbette, Spinny'nin odasında bulunduğu, nane taşlarıyla neredeyse ağzına kadar dolu bir kavanozdu. Pazartesi olduğunda bunu Rosemary'ye sormalıyım; sormamak gereğinden büyük bir risk olur, çünkü siyanür bilinen en öldürücü maddelerden biri.

Sanırım bunu ilk önce yazmamın nedeni, daha kötüsüyle yüzleşmekten kaçınmamdı, çünkü ne kadar ciddi olsa da, en kötüsü bu değildi. Yine de bütün sabah bununla uğraşıp durdum, ne yapmam gerektiğini, pazartesiden önce yapabileceğim bir şeyin olup olmadığını düşündüm. Spinny'yle Tom, büyükannemin odasında oturmuş, televizyonda çizgi film seyrediyor, şekerleme yiyip kıkırdıyorlardı. Işıkların açık durmasını istediler, evdeki bütün ışıkları yaktık, çünkü sis dünkünden de koyuydu. İlk kalktığımda katedralin batı yüzü gözükmüyordu, kalın, gri bir örtü vardı sanki aramızda. Sonra güneş çıktı ve bir süre için azizleri, başmelekleri ve altı kanatlı serafini, sanki başka bir dünyadanmışlar ya da canlıymışlar ve gerçekten de bulutların arasına yükselmişlercesine parlarken gördüm sisin içinden. Sonra, öğleye doğru sis iyice bastırdı ve kopkoyu bir şekilde küçük camlı pencerelerimize dayandı.

Mutfağa ilk girişim bundan sonraydı. Kahvaltı etmek istememişti canım. Gördüğüm ilk şey, tahta duvar kaplamasının hemen üstünde duran büyük bir delikti. Yerde bir yığın sıva kırıntısı ve keçe vardı. Birden evin dışında olmak, bir yerlere gitmek ve belki geceyi de dışarıda geçirmek istedim, ama bu siste nereye gidebilirdim ki? Kiminle? Daniel burada değil. Büyükannem Londra'ya gitti. Tom çıkarken Spinny de onunla gitti, Tom'un bisikletinin yanı sıra yürüyordu, hamburger ve patates kızartması* arayacaklardı. Öğle yemeğini tek başıma yedim. Ardından Luke'un çalışma odasına gidip Newman okumaya başladım, endişeli ya da mutsuz olduğu zamanlarda onun yaptığı gibi.

Okurken uyuyakalmış olmalıyım - daha diskolarda dans etmem için çok erken. Bunu bilmeliydim -ama sonra, beş civarında, çekiç ve kazma sesleriyle uyandım. İnşaatçı gelmiş, Spinny de onu içeri almış olmalı diye düşündüm. Onu görmeme gerek yoktu -ne işe yarardım ki? Ama yine de oraya gittim. Bir bardak su içmek istiyordum; yere çömelmiş, bütün gücüyle çekiç ve keski vuran, inşaatçı değil, benim küçük kardeşimdi.

Garip aslında, ona ne yaptığını sormadım. Biliyordum. Neyi aradığını biliyordum, uzun bir süre pek bir şey düşünmedim, her zamanki sıradan işleri yaptım, mutfağa girdim, su içtim, bir elma yedim, dolabı açıp büyükannemin akşam yemeği için bize bıraktığı turtaya baktım, masada oturup herhalde Spinny'nin getirdiği ve açmadan bıraktığı gazeteyi okudum.

Saat yedide ya da biraz daha sonra birlikte oturup keki yedik. Dışarı karanlıktı, tek bir yıldız gözükmüyordu, ay bir millik bir sisin arkasına saklanmıştı. Şimdi de öyle, karanlık, Mary Leonard pikabını ve büyükannem televizyonunu getirmeden önceki günler kadar da sessiz. Nedense ikisini de çalıştırmak istemedim. Spinny'yi ve annem ölmeden önceki Noel'de Noel çorabının içinde bulunduğu armağanı, o çakıyı düşünüyorum, iskelede onun da benimle birlikte olduğunu ve onun da Luke'un yazdığı mektuptan haberi olduğunu. Yemek yerken onu izledim. Anoreksi'nin tersi bir hastalık olabilir mi? Eğer olabilirse, Spinny' de bu hastalık var. Ne kadar çok yediğini fark ettim bu akşam: Altı kişiye yetecek bir etli tartın dörtte üçü, yarım ekmek, dilimlerin hepsi kalın kalın yağlanmış, bir litrelik de ahududu dondurması.

Giysilerinden dışarı taşıyor. Bluzunun etiketi dışarı çıkmıştı, arkasına döndüğünde (marshmallow torbasına uzanmak için) 18 beden olduğunu gördüm. Ama pek yakında o da küçük gelecek. Saçları bir zamanlar benimkilerin olduğu kadar uzun ama koyu, kıvr kıvr ve çalı gibi. Yuvarlak, üç çeneli yüzü bir tür ergen tazeliğiyle parlıyor, yanakları da az önce yediği dondurma kadar kırmızı.

İkimize kahve yapacak. Luke'un odasında oturmuş, hızlı hızlı bütün bunları yazıyorum, neden bilmem. Kahve daha olmadı, ama Spinny bir kez gelip bana bir kuş kanadının iskeletini gösterip iyice korkuttu beni, kesinlikle bir kuş kanadıydı, üzerinde hâlâ acınası bir tüy ve sıva tozu vardı.

"Bu bir kedinin kemikleri olabilir mi Elvira?" dedi Çok sessiz ve inanmaya hazır bir şekilde, büyük bir kızın dolgun dudaklarından çıkması insanı şaşırtacak kadar zayıf bir sesle.

"Sanmıyorum canım," dedim yumuşakça.

"Kemikleri bulup gitmesini sağlamak istiyorum," dedi. "Ama bu evden çıkıp başka bir yere taşındığımda artık fark etmez, değil mi?"

Ne demek istiyor? O da pek bilmiyor. Ama ben biliyorum. Sanırım her şeyi biliyorum, içim korku ve acımayla dolu. Pazartesi günü o kadar çok şey olacak ki, bu gece geçsin, pazar günü bir bitsin, bir bitsin. Yarın akşam büyükannem dönecek. Pazartesi günü Rosemary'ye kaybolan kavanozu soracağım, Dr.

Trewynne'in Spinny'yi bir psikiyatriste götürmesini sağlayacağım, Daniel'i göreceğim. Geçmesi gereken çok az bir zaman var, yirmi dört saatten fazla değil, bu arada ona çok iyi davranacağım, çok yumuşak olacağım, benden istediği her şeyi yapacağım.

Şimdi kahvemle bana geldiğini duyuyorum. Onu memnun etmek ve rahatlatmak için içeceğim, son damlasına kadar. Sonra birlikte sessizce oturacağız ve artık yazmayacağım...

Ruth Rendell - Kalp Taşları